

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

TURİZM FAKÜLTESİ

TURİZM BÜLTENİ

Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin 6 Aylık Elektronik-Basılı Yayın Organıdır.

Yıl: 6

Sayı: 11

Ocak 2020

Limni Gölü Tabiat Parkı

Turizm Fakültesi Adına İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK
Gümüşhane Üniversitesi Rektörü

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Kemal ÇELİK
Turizm Fakültesi Dekan V.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Öğr. Gör. Sedat TAŞ

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Eray POLAT

Tasarım

Dr. Öğr. Üyesi Eray POLAT

Yazarlar

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK
Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN
Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN
Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU
Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU
Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖDEMİŞ
Öğr. Gör. Sedat TAŞ
Öğr. Gör. Rıfat PİR
Arş. Gör. S. Seda KAMBER TAŞ

Misafir Yazarlarımız

Öğr. Gör. Suat AKYÜREK
Öğr. Gör. Onur KIZILCIK

Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencisi Ceren GÜLTEPE

BÜLTENİMİZDEN BAŞLIKLAR

GENEL YAYIN YÖNETMENİ YAZISI (S1)

EDİTÖR YAZISI (S2)

FAKÜLTEMİZDEN HABERLER (S3)

‘Atamalar’

‘Erasmus+ Anlaşmalarımız’

‘Öğrencilerimize Oryantasyon Programı’

FAKÜLTEMİZDEN BİLİMSEL YAYINLAR (S4)

‘Gümüşhane’de Sürdürülebilir Turizm’ Kitabı

SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ (S5)

FOTOĞRAFLARLA SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ (S6)

SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ (S7)

‘Bir Geziden Akılda Kalanlar’

TURİZM VE GEZİ KULÜBÜ FAALİYETLERİ (S8)

‘Erzurum Gıda ve Yöresel Lezzetler Fuarı Gezisi’

TURİZM KAPSAMINDAKİ GÜNCEL KÖŞE YAZILARI (S9-28)

Turizmde Dijital Dönüşümün Etkileri (S9)

2020 Türk Mutfağı Yılı (S10-11)

UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde Değerlerimiz ‘Nemrut Dağı / Adıyaman/Kahta’ (S12-13)

Via Ferrata ve Wingsuit: Erzincan (S14)

Dünün, Bugünü, Yarının Sorunu: KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (S15-16)

Destinasyon Tanıtımında Film ve Diziler: Atiye Dizisi ve Göbekli Tepe (S17-18)

Turistik Doğu Ekspresiyle Erzurum-Kars Turu (S19-20)

Turizm Gelirleri %15 Artış Gösterdi (S21)

Turizmin Mutlulukla İlgisi Olmalı (S22-23)

Kış Turizminde Güncel Küresel İstatistikler ve Kış Turizmine Katılım Kısıtları (S24-26)

Michelin Yıldızlı Sokak Satıcısı (S27)

Yeni Bir Alternatif Turizm Türü: ‘E-Spor Turizmi’ (S28)

FAKÜLTEMİZDEN AKADEMİK ÇALIŞMALAR (S29-31)

Turizm Fakültesi olarak 2019/2020 öğretim yılının güz dönemi başarılı bir şekilde geride bırakmanın sevincini, karşılayacağımız bahar döneminin ise heyecanını derin bir şekilde hissettiğimiz şu günlerde, sizlere tekrar '**Merhaba**' demek istiyorum.

Geride bıraktığımız dönemde Turizm Rehberliği bölümümüze yeni gelen öğrencilerimizle birlikteyiz. Aramıza yeni katılan Turizm Rehberliği Bölümü öğrencilerimize bir kez daha '**hoş geldiniz**' derken, tüm öğrencilerimize de Yeni Yılda başarılar dilerim. Ayrıca önümüzdeki yıl öğrenci almayı planladığımız **Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümümüzle** birlikte Turizm Fakültemizin öğrenci sayısının daha da artacağını öngörmekte, hazırlıklarımızı buna göre tamamlamamız gerektiğinin bilincindeyiz.

Öncelikle, bu bölümle ilgili doktora eğitimlerini başarı ile tamamlayarak Dr. Öğretim Üyesi unvanını almaya hak kazanan öğretim elemanlarımızdan Dr. Eray POLAT ve Dr. Murat ÖDEMİŞ'in bu bölüme atamaları yapılmıştır. Kendilerini bu anlamda tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum. Ayrıca Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümü için "olmazsa olmaz" gerekliliklerden bir diğeri olan "**uygulama mutfağı**"nın hazırlıklarına da ara vermeden başladığımızı ve gerekli girişimlerde bulunduğumuzu belirtmek isterim.

Bu ders yılı başından itibaren, Turizm Fakültemizde öğretimlerine devam eden öğrencilerimize yönelik planlanan uygulama gezilerini başarıyla gerçekleştirdik. İlk dönem itibarıyla gerçekleştirdiğimiz dört gezide öğrencilerimiz, Kov Kalesi, Tomara Şelalesi, Torul Cam Seyir Terası, Limni Gölü ve Zigana Kayak Merkezi gibi Gümüşhane'mizin farklı destinasyonlarını yakından görme imkanına eriştiler. Ayrıca bu gezilerde Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerimiz çeşitli anlatımlar yaparak rehberlik anlamında pratik yapma imkanı da bulmuş oldular. Bu gezilerde bize destek olan Üniversitemiz Rektörlüğüne ve gezilere önderlik eden öğretim elemanlarımıza teşekkür ediyorum. Bu gezilere ek olarak, Fakültemiz öğrencileri '**Turizm ve Gezi Kulübü**' himayesinde Erzurum Gıda ve Yöresel Lezzetler Fuarı'na da katılım sağlamışlardır. Böylelikle öğrencilerimizin de hissedebileceği Gümüşhane'mizin sosyal hayat açısından mevcut olan boşluğunu elimizden geldiğince doldurmaya çalıştık.

2018 yılı Eylül ayında başarılı ve verimli bir şekilde gerçekleştirdiğimiz II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Çalıştay'ında birbirinden değerli turizm paydaşlarından Gümüşhane turizmi hakkında alınan görüş ve önerilerle, Çalıştaydan elde edilen veriler ve ilgili akademik yazın, Sayın Rektörümüz ve değerli öğretim üyesi arkadaşlarımızın birlikte yaptıkları bir yıllık titiz bir çalışma sonucunda "**Gümüşhane'de Sürdürülebilir Turizm**" adıyla kitap olarak yayımlanmıştır. Bu vesile ile tüm çalıştay katılımcılarına, bölüm yazarlarımıza, Turizm Fakültemiz akademik personeline, eserin basımına katkı sağlayan Gümüşhane Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na ve esere editörlüğü ile katkı sağlayan Sn. Rektörümüz Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK'e tüm kitap yazarları adına teşekkür ederim.

2020 yılının, Kültür ve Turizm Bakanlığınca "**Türk Mutfağı Yılı**" olarak ilan edildiği hepimizin malumudur. Bu gelişme, turizm sektörü açısından da güzel gelişmelerin habercisi olacaktır. Çünkü bilindiği gibi mutfak kültürü, artık günümüzde önemli bir turistik çekicilik unsuru haline gelmiştir. Bu yılda yapılacak farklı etkinliklerde Türk mutfağının etkili tanıtım programları aracılığıyla daha da ilgi çekici hale getirileceği umulmaktadır. Ayrıca bu konuda yapılacak araştırmalarla, farklı yörelere ait unutulmuş veya unutulmaya meyletmiş yemeklerin ve içeceklerin, tarifleri ile pişirme tekniklerinin gün yüzüne çıkarılması, ulusal ve uluslararası çapta bilinirliğinin artırılması da bu yılın önemli kazançlardan biri olacaktır.

Yeni yılda her şeyin gönlünüzce olması dileklerimizle...

Prof. Dr. Kemal ÇELİK
Turizm Fakültesi Dekan V.

2019 yılını geride bıraktığımız şu günlerde, tüm fakültece yeni bir yıla kavuşmanın heyecanını sizlerle paylaşıyoruz. 2019 yılı, ülkemiz turizmi açısından kriz dönemlerinin artık geride kaldığını rahatlıkla ifade edebildiğimiz, oldukça güzel bir yıl oldu. Öyle ki, hem ziyaretçi sayısı hem de elde edilen gelir bazında sektöre üst seviyelerde bir canlılık hakim. Buna paralel olarak sektörün akademik ayağını oluşturan turizm eğitim kurumlarında da benzer gelişmeler ortaya çıkmıyor değil. Bu kapsamda bizler de Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi olarak sektördeki güncel gelişmelere yer vermeye çalıştığımız bültenimizi siz değerli okurlarımıza ulaştırmayı şiar edinmiş durumdayız.

Fakültemizin her yıl düzenli olarak Ocak ve Haziran aylarında sizlerin beğenisine sunduğu bültenimizin 11. sayısını sizlerle buluşturabilmenin gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda, diğer sayılarda olduğu gibi; ülkemizdeki ve dünyadaki güncel turizm eğilimleri ve sektördeki gelişmeler hakkında sizleri bilgilendirmeyi amaçlayan haber niteliğindeki yazılarımızla karşınızdayız. Ayrıca bültenimizde, fakültemizin son dönemlerde gerçekleştirdiği etkinlikler ve fakültemizde yaşanan gelişmeler hakkında kısa bilgilere de yer vermeye çalıştık.

Bu sayımızda, hem fakültemizde hem de fakültemiz dışında görev yapan değerli hocalarımızın yazılarına yer verdik. Ayrıca fakültemizde öğrenim gören öğrencilerimizden bazıları da bu sayıda katkıda bulundular. Bu vesileyle bültenimize katkıda bulunan tüm hocalarımıza ve öğrencilerimize teşekkürlerimi sunuyorum.

2020 yılının hepimize mutluluk, huzur, başarı ve neşeli seyahatler getirmesi dileğiyle...

Alın kahvenizi elinize, keyifle okuyacağınız bir sayı sizleri bekliyor...

Dr. Öğr. Üyesi Eray POLAT

ATAMALAR

Fakültemiz Turizm İşletmeciliği bölümünde Araştırma Görevlisi olarak görev yapan Eray POLAT Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalında; aynı bölümde Öğretim Görevlisi Murat ÖDEMİŞ ise Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalında devam ettikleri doktora eğitimlerini başarı ile tamamlamışlardır. Dr. Eray POLAT ve Dr. Murat ÖDEMİŞ, fakültemiz Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümüne 25.12.2019 tarihinde Dr. Öğretim Üyesi olarak atanmışlardır. Kendilerini tebrik ediyoruz.

Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümünde görevli öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Eray POLAT bahse konu bölüme, bölüm başkanı olarak atanmıştır. Kendisini tebrik ediyoruz.

ERASMUS+ ANLAŞMALARI

Fakültemiz, daha önce Slovenya'da bulunan *University of Primorska* ve İtalya'da bulunan *Università degli Studi Suor Orsola Benincasa* olmak üzere iki üniversite ile Erasmus+ anlaşmalarına sahipti. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde bu anlaşmalara Polonya'dan *Nicolas Copernicus University in Torun* ile Portekiz'den *Polytechnic Institute of Guarda* ile yapılan anlaşmalar da eklendi. Böylelikle öğrencilerimizin farklı ülkelerde Erasmus+ imkanlarından faydalanma imkanına kavuştular.

ÖĞRENCİLERİMİZE ORYANTASYON PROGRAMI

25 Eylül 2019 tarihinde Fakültemiz Turizm Rehberliği Bölümünü yeni kazanan öğrencilere yönelik Turizm Rehberliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU ve Fakültemiz Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN'ün koordinatörlüğünde oryantasyon eğitimi gerçekleştirildi.

Gümüşhane ilinin tanıtım görüntüleri ile başlayan programda, Arş. Gör. S. Seda KAMBER TAŞ tarafından üniversitemizi ve fakültemizi tanıtan bir sunum yapıldı. Ardından Turizm ve Gezi Kulübü akademik danışmanı Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK, kulübün amacı ve faaliyetleri hakkında öğrencilere bilgi verdi.

Son olarak Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. Kemal ÇELİK, öğrencilere eğitim hayatlarında başarıyı yakalayabilmeleri ve bunu sürdürebilmeleri için hangi konulara dikkat etmeleri gerekebileceği ile ilgili olarak bir konuşma yaptı ve öğrencileri selamlayarak eğitim hayatlarında başarılar diledi.

Turizm Fakültesi akademik personelinin de katılım sağladığı eğitim, ikramların ardından sona erdi.

GÜMÜŞHANE'DE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KİTABI

20 - 22 Eylül 2018 tarihleri arasında başarılı bir şekilde gerçekleştirdiğimiz II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Çalıştay'ında turizm akademisyenleri ve paydaşlarından Gümüşhane turizmi hakkında çeşitli görüş ve öneriler alınmıştır. Çalıştaydan elde edilen bu görüş ve öneriler, ilgili akademik yazınla harmanlanarak, bir yıllık titiz bir çalışma sonucunda "**Gümüşhane'de Sürdürülebilir Turizm**" adıyla kitap olarak yayımlanmıştır. Kitabın editörlüğü Sn. Rektörümüz Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK ve Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK tarafından yapılmıştır.

Her şeyden önce, tüm çalıştay katılımcılarına, bölüm yazarlarına, fakültemiz Dekanı Prof. Dr. Kemal ÇELİK'e, eserin basımına katkı sağlayan Gümüşhane Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na ve esere editörlüğünün yanı sıra idari olarak da büyük katkıda bulunan Sn. Rektörümüz Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK'e teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Toplam yedi bölümden oluşan kitapta, Gümüşhane'de yeterli arz kaynaklarına sahip olduğu düşünülen ve böylelikle ilin turistik çekiciliğini artıracak olan kış turizmi, kültür turizmi, yayla turizmi ve gastronomi turizminin sürdürülebilirlik ilkeleri bağlamında ele alındığını görmekteyiz. Bunun yanı sıra kitapta ilin turistik altyapı ve üstyapı imkanları, sorunları ve çözüm önerilerini irdeleyen ve tanıtım ve pazarlama konularını ele alan birer bölüm de yer almaktadır.

Kitabın ilk bölümünde Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK "Teoride ve Uygulamada Sürdürülebilir Turizm" başlığı ile sürdürülebilir turizm kavramı hakkında kavramsal bir çerçeve çizmiştir.

İkinci bölüm, üniversitemiz Sosyal Bilimler MYO'da görevli Öğr. Gör. Onur KIZILCIK tarafından kaleme alınmıştır ve "Sürdürülebilir Kış Turizmi ve Gümüşhane" başlığını taşımaktadır.

Üçüncü bölüm, üniversitemiz Sosyal Bilimler MYO'da görevli Öğr. Gör. Özlem ER tarafından ele alınmıştır ve "Sürdürülebilir Kültür Turizmi ve Gümüşhane" başlığını taşımaktadır.

Dördüncü bölüm, fakültemizde görevli Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA tarafından ele alınmıştır ve "Gümüşhane İlinde Sürdürülebilir Ekoturizm Kapsamında Yayla Turizmi" başlığını taşımaktadır.

Beşinci bölüm, fakültemizde görevli Arş. Gör. Songül Seda KAMBER TAŞ tarafından ele alınmıştır ve "Sürdürülebilir Gastronomi Turizmi ve Gümüşhane" başlığını taşımaktadır.

Altıncı bölüm, üniversitemiz Sosyal Bilimler MYO'da görevli Öğr. Gör. Suat AKYÜREK tarafından kaleme alınmıştır ve "Gümüşhane Turizminde Altyapı ve Üstyapı" başlığını taşımaktadır.

Yedinci bölüm, fakültemizde görevli Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖDEMİŞ tarafından kaleme alınmıştır ve "Gümüşhane'de Sürdürülebilir Tanıtım ve Pazarlama" başlığını taşımaktadır.

Kitabın hem akademik yazına hem de Gümüşhane turizmine katkı sağlamasını umuyoruz.

SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ

2019/2020 Eğitim-Öğretim dönemi başından itibaren, fakültemizde öğretimlerine devam eden öğrencilerimize yönelik planlanan uygulama gezilerini başarıyla gerçekleştirdik. İlk dönem itibariyle gerçekleştirdiğimiz dört gezide öğrencilerimiz, Kov Kalesi, Tomara Şelalesi, Torul Cam Seyir Terası, Limni Gölü ve Zigana Kayak Merkezi gibi Gümüşhane'mizin farklı destinasyonlarını yakından görme imkanına eriştiler. Ayrıca bu gezilerde Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerimiz gruba iletişim, gruba liderlik edebilme, problem çözme gibi becerilerini geliştirme imkanının yanı sıra gezilen destinasyonla ilgili çeşitli anlatımlar yaparak rehberlik pratiği yapma imkanı da bulmuş oldular. Bu gezilerde bize destek olan Üniversitemiz Rektörlüğüne ve gezilere önderlik eden öğretim elemanlarımıza teşekkür ederiz.

İlk gezimiz, Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA, Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU ve Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU'nun öncülüğünde Kov Kalesi, Çakırkaya Kilisesi ve Tomara Şelalesi'ne gerçekleştirilmiştir.

İkinci gezimiz, Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN eşliğinde Torul Cam Seyir Terası ve Limni Gölü'ne gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü gezimiz, Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA, Arş. Gör. Songül Seda KAMBER TAŞ ve Öğr. Gör. Sedat TAŞ eşliğinde Süleymaniye Mahallesi, Torul Cam Seyir Terası, Limni Gölü'ne bu sefer farklı öğrenci grubu ile gerçekleştirilmiştir.

Dördüncü gezimiz ise Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU önderliğinde Zigana Kayak Merkezine gerçekleştirilmiştir.

Oldukça neşeli ortamlarda gerçekleşen bu gezilerle ilgili öğrencilerimizin memnuniyet duyduklarını gözlemledik. Bazı öğrencilerimizin görüşleri ise şu şekildedir:

Zigana Kayak Merkezi gerçekten muhteşemdi. Özellikle Kayak Merkezi'nin zirvesinden kızak ile kaymak gerçek anlamda şahane bir şey. Uzun zamandır kar görmediğim için adeta büyülendim.

Ahmet Tunahan

Turizm Rehberliği Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

Kayak merkezlerinin, kış turizmi için olmazsa olmaz bir unsur olduğunu düşünürsek, bizim bunu yerinde görmemiz turizm ufukumuzu geliştirecektir.

Merve ÇELİK

Turizm Rehberliği Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

FOTOĞRAFLARLA SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ

SAHA UYGULAMA GEZİLERİMİZ

BİR GEZİDEN AKILDA KALANLAR

Turizm Rehberliği 1.sınıf öğrencileri olarak, Fakültemiz Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN eşliğinde Limni Gölü ve Torul Cam Seyir Terası'na toplam 48 kişilik bir grupla gezi düzenledik. Geziye bizi taşıyan iki 2 araçla yola çıktık. İlk olarak Gümüşhane-Trabzon karayolu üzerinden Torul Cam Seyir Terası'na ulaştık. Torul ilçesinde Torul Kalesi'nin yakınında konumlanan Torul Cam Seyir Terası, şehrin ve dağların eşsiz güzelliğini yakından görmeye olanak tanıyan önemli bir nokta. Gün geçtikçe ziyaretçisi artan teras 2018 yılının Ocak ayında ziyarete açılmıştır. 240 metre yükseklikte bulunan teras aynı anda 50 kişiyi taşıma kapasitesine sahiptir. Tabanının cam olması ve yerden yüksekliğinin fazla olması nedeniyle adrenalinini fazlasıyla hissedebileceğiniz bir yer. Burada bu güzel manzaranın tadını çıkardık, fotoğraf çektik ve horon teptik. Tabi, horon terasta değildi!

Terasın, Torul Kalesine yakın bir mesafede bulunduğunu söylemiştik. Bu kalenin orta çağ döneminde savunma ve gözetleme amaçlı yapıldığı düşünülüyor. Fatih Sultan Mehmet döneminde ise Osmanlı topraklarına katıldığı biliniyor. Kaleye yakın bulunması nedeniyle her iki destinasyonun ziyaret edilmesi de mümkün.

Torul'daki bu güzel ziyaretin ardından Limni Gölü'ne gitmek üzere yola koyulduk. Alana ulaşım Zigana dağı üzerinden olunca yol boyunca bölgeye hakim olan sarıçam ve ladin ağaçlarını da fazlasıyla temaşa ettik. Limni Gölü Gümüşhane'de bulunan 18 krater gölünden biri. Göl 1700 rakıma sahip ve Saronay Yaylasında yer almaktadır. Rakımının yüksek oluşunun verdiği temizlik, doğallık ve belki de en önemlisi bölgeye insan elinin henüz (!) tahribat vermemesi burayı son derece harika bir Tabiat Parkı haline getiriyor. A tipi mesire yeri olan bölge fotoğrafçılar ve doğaseverler için de eşsiz bir konumda. Şehrin gürültüsünden ve boğuk havasından kaçıp gelinen parkta, piknik yapılmasının yasak olması temiz havanın kirlenmemesi adına güzel bir şey. Her mevsim güzel olan gölün kışın daha güzel olduğu söylenir.

Alana ulaştığımızda bizi, gölün muhteşem manzarası ve ördekler karşıladı. Bölgede bulunan tesis birçok imkan sunuyor. Kışın ve yükseltinin etkisi ile soğuk havaya karşın içimizi ısıtan sobası, Gümüşhane yemek kültürünü yansıtan yemekleri ve doğal atmosferi bunlardan sadece birkaçı. Burada bir süre dinlenip çaylarımızı yudumladıktan sonra yürüyüş ve fotoğraf çekimi yaptık. Her yeri ayrı bir güzelliği barındıran bu gölden ayrılmak istemedik. İçimiz adeta yeşilin huzuruyla dolmuştu. Müthiş gezimizin ardından dinlenmek için tesise geri döndük ve sobanın etrafında toplandık. Burada mini bir Herfene düzenledik. Herfeneden kısaca bahsetmek gerekirse; Gümüşhane kültüründe önemli yer tutmaktadır ve orta yaş grubu insanların, gençlerin de katılımıyla bir araya geldiği, soba etrafında yiyip içtikleri, sohbetler ettikleri, şiirler okudukları ve daha buna benzer birçok etkinlik yaptıkları bir sosyo-kültürel programdır. Bizde bu geleneğe uymak adına türküler ve şarkılar söyledik.

Ceren GÜLTEPE

Turizm Rehberliği Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

Erzurum Gıda ve Yöresel Lezzetler Fuarı Gezisi

Fakültemiz Turizm İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği bölümü öğrencileri ile üniversitemiz Şiran Mustafa Beyaz Meslek Yüksekokulu Aşçılık Bölümü öğrencileri uygulama gezisi kapsamında “Erzurum Gıda ve Yöresel Lezzetler Fuarına” katıldı. Gezide öğrencilere fakültemiz öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi İsmail Çalık ve Öğr. Gör. Rıfat Pir eşlik etti.

Öğrenciler, gıda fuarında ülkemizin farklı bölgelerine ait lezzetleri tatma imkânı bularak üreticilerden üretim aşamaları hakkında detaylı bilgi aldı. Fuarda yöresel ürünlerin tanıtıldığı ülkemizin 7 bölgesinden 40 farklı stand ziyaret edilerek Üniversitemizin Turizm Fakültesi ve Aşçılık programı hakkında kısaca bilgi verildi.

Fuar ziyaretinin ardından öğrencilerin Erzurum ilinin tarihi ve kültürel alanlarını tanımalarını sağlamak amacıyla Erzurum kültür turu düzenlendi.

Bu kapsamda ilk olarak “Çifte Minareli Medrese”, “ Erzurum Ulu Camii”, “Lalapaşa Camii”, “ Yakutiye Medresesi” ve “Geleneksel Erzurum Evleri” bölgesel rehber eşliğinde ziyaret edilerek yapıların tarihi ve fiziksel özellikleri hakkında genel bilgiler alındı. Ayrıca Erzurum güzergâhında bulunan “Kop Şehitliği” ziyaret edilerek tüm şehitlerimize dualar edildi.

Uygulama gezisi bitiminde geziye katılan öğrencilerden bölüm hocaları tarafından gezi hakkında düşünceleri alınmıştır. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

“Gastronomi değerleriyle turizm rehberliği arasında ciddi bir bağ olduğunu fark ettim. Zira bölgelerin yiyecek-içecek kültürleri hakkında bilgi sahibi olmadan bölgenin tam anlamıyla tanınamayacağını söyleyebilirim”

Batuhan Çetin-Turizm Rehberliği 1. Sınıf Öğrencisi

“Yaşadığım bölgeye özgü gastronomi değerlerinin turistik ürüne nasıl dönüştürüleceği ve bu ürünlerin satışı ve pazarlanması ile ilgili gelecekte girişimde bulunma isteği oluştu”

Muhammet Elçi-Turizm İşletmeciliği 4. Sınıf Öğrencisi

Bu tip gezilerin özellikle uygulamalı bilimlerde öğrenciler arasında kaynaşmaya katkı sağladığı, öğrenci ve sektör buluşmasının öğrencilerde pozitif yönde bir vizyon oluşturduğu ve mezuniyetten sonra neler yapabilecekleri ile ilgili temel görüş oluşmasına katkı sağladığı ifade edilebilir.

TURİZMDE DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN ETKİLERİ

Son dönemlerde birçok alanda olduğu gibi turizm sektöründe de hızlı bir dijital dönüşüm yaşanmaktadır. Genel itibariyle Endüstri 4.0 olarak isimlendirilen dijital dönüşümün turizm sektöründeki karşılığı Turizm 4.0 olarak ifade ediliyor. Konaklama ve seyahat işletmelerinde ilk olarak bilgisayar üzerinden yapılan rezervasyon ve satış işlemleri ile kendini göstermeye başlayan dijital dönüşüm, günümüzde artık çok farklı boyutlara ulaşmış durumda. Özellikle internetin yaygınlaşmasıyla birlikte turizm işletmeleri ve destinasyonlar, web siteleri ve sosyal medya araçları vasıtasıyla çok geniş kitlelere kısa sürede ulaşabilmektedir. Bu platformlar üzerinden işletmeler ve destinasyonlar, hem tanıtımlarını hem de müşterilerinin otel rezervasyonu ve satış işlemlerini yapabilmektedirler. Diğer yandan turistik tüketiciler açısından çok fazla seçenek sunan bu platformlar, farklı hizmet yelpazesi ve fiyat seçeneği ile turistik tüketicilere zengin bir içerik sunmaktadır. Ancak bu zengin içeriklerin tüketicilerin seçim kararını zorlaştırdığı da bir gerçektir. Bununla birlikte turistik tüketicilerin, aracı kuruluşlara başvurmaksızın bu platformlar üzerinden tatil seçeneklerini değerlendirebilmeleri mümkün olmaktadır. Ancak dijital platformlar üzerinden yapılan otel ve destinasyon tanıtım portallarının, tatil rezervasyonu ve satış işlemlerinin tüketiciler açısından güvenilirliği hala tartışmalı bir konudur.

Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖDEMİŞ

Diğer taraftan özellikle Japonya, Çin gibi ülkelerde dijital dönüşüm kapsamında otel ve restoran hizmetlerinde yapay zekâ uygulamalarından yararlanmaya yönelik çalışmalar son dönemlerde yoğunlaşmış durumdadır. Bu kapsamda dünyanın ilk robot oteli olarak isimlendirilen Henn-na Otel, Japonya'nın Nagasaki kentinde 2016 yılından beri hizmet veriyor. Gelen konuklara asistanlık, resepsiyon ve bellboy gibi hizmetler sunan robotların yanında; söz konusu otelin odalarında yüz tanıma teknolojisi, komutlar verilerek odanın ışığını söndüren robotlar, misafirlerin vücut ısısına göre oda sıcaklığını ayarlayan sensörler gibi yapay zekâ uygulamalarının da mevcut olduğu ifade ediliyor. Ayrıca resepsiyonist robotlar İngilizce, Japonca, Çince ve Korece dillerinde hizmet verebiliyor. Otelde müşterilere sunulan bu hizmetler, gerekli olan insan kaynağından daha az sayıda robotla yerine getirilebiliyor. Bu durum, otelin maliyetlerini düşürerek oda fiyatlarının insan kaynağıyla hizmet veren diğer benzer otellerden daha ucuz olmasını sağlamış durumda. Bu robotların, gelen misafirleri karşılama ve onların sorunlarına çözüm üretme noktasında çok etkin oldukları bir gerçek, ancak turizm sektöründe oldukça önemli bir yere sahip olan insan unsurunun sıcaklığını ve samimiyetini misafirlere hissettirmeleri mümkün görünmüyor.

Yakın zamanda turizm sektörünü ve diğer sektörleri dijital dönüşüm bağlamında çok farklı yeniliklerin beklediği ifade edilebilir. Otellerdeki robotik uygulamaların ve yapay zekâ uygulamalarının işletmelerde maliyet düşüşünü sağlaması nedeniyle, bu teknolojilerin dünya genelinde özellikle konaklama sektöründe yaygınlaşma potansiyelinin yüksek olduğu söylenebilir.

Kaynaklar

Fotoğraf 1 : <https://www.turizmglobal.com/dunyanin-ilk-robot-oteli-ile-tanisin/>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.

Fotoğraf 2 : <https://www.turizm gazetesi.com/news.aspx?id=86896>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.

Fotoğraf 3 : <https://www.stendustri.com.tr/robot-yatirimlari/ilk-robot-otel-h94460.html>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.

Öğr. Gör. Rifat PİR

2020 “Türk Mutfağı Yılı”

Türkler’in tarih boyunca hâkim oldukları coğrafyalar ve bu coğrafyalarda yetişen temel gıda maddeleri ile hazırladıkları yemekler, Türk mutfak kültürünün ana hatlarını oluşturmuştur.

Orta Asya’da tarım ve hayvancılık ile hayatta kalma mücadelesi veren Türkler, bu zor coğrafyadan beslenme, barınma, savaşlar, salgın hastalıklar vb. olumsuzluklar nedeni ile hayatlarını idame ettirmek için Anadolu’ya göç etmişlerdir. Burada birçok Beylik ve nihayetinde Anadolu’da hüküm sürmüş Anadolu Selçuklu Devletini kurmuşlardır. Anadolu topraklarında daha önce bilmedikleri ve tanımadıkları ürünler ile karşılaşan Türkler, bu yeni ürünler ile önceleri basit, daha sonrasında karmaşık pişirme teknikleri kullanarak farklı kombinasyonlar da yiyecekler hazırlamışlardır. Hem terk ettikleri Orta Asya hem de hâkim oldukları Anadolu topraklarında yetişen ürünleri, farklı pişirme teknikleri ile hazırlamışlar ve yüzyıllarca aynı coğrafyada komşu olarak yaşadıkları medeniyetlerin kültürlerini de bu teknikler ile harmanlayarak, Türk mutfağını çok daha zengin bir hale getirmişlerdir.

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde yaşamış olan Mevlana Celaleddin Rumi’nin oluşturduğu dini bir felsefe olan Sufizm’de Anadolu Selçuklu döneminde Türk mutfağının gelişmesine katkı sağlayan bir diğer kültür ögesi olarak karşımıza çıkmaktadır. O dönem “AŞPAZ”, “ATEŞPAZ” gibi isimlerle anılan aşçılar genel olarak dergâhta yetişmekteydi. Bir bakıma dergâhlar, aşçı locası gibi çalışmaktaydı. Çünkü Sufizm’de Dergâha girmek isteyen bir kimse nin Mevlevi olana kadar geçirdiği evrelerin hepsi mutfakta geçmekteydi.

Bu zengin mutfak kültürü Osmanlı imparatorluğu döneminde de gelişerek ve zenginleşerek varlığını sürdürmüştür.

Başlarda çok mütevazı ve gösterişten uzak sofralarda yemek yiyen Osmanlı Sultanlarının sofraları, imparatorluğun sınırları genişledikçe farklı bir yapı kazanmıştır. “Osmanlı Saray Mutfağı” olarak adlandırılan bu yapının ihtişam kazanmaya başladığı dönem Fatih Sultan Mehmet’in 1453’te İstanbul’u fethetmesi ile başlar. Müthiş bir coğrafi zenginliğe sahip olan Sultan, imparatorluğun her köşesinden aşçılar ve farklı malzemeleri saraya getirebilme gücüne sahiptir.

Günümüzde Türk mutfağı iki kısımda incelenmektedir. Birincisi Klasik Türk Mutfağı, İkincisi ise Halk Mutfağıdır. Geçmişten günümüze Klasik Türk Mutfağı tüm tarihi kazanımları ile Osmanlı Saray mutfağını da içine alarak geniş bir mutfak kültürünü kapsamaktadır. Aynı zaman da bugünkü Türk mutfağının temellerini oluşturmaktadır. Halk Mutfağı ise Türkiye’nin çeşitli bölgelerinin yemek kültürlerini ve Türkiye sınırları içinde yaşayan çeşitli etnik kökenli toplulukların mutfak kültürlerinin oluşturduğu karma bir mutfaktır.

Geçmişten günümüze zengin bir mutfak kültürünü sahip olan ülkemiz, 1980’li yılların başında uluslararası yiyecek-içecek firmalarının ülkemize yapmış olduğu yatırımlar, internet kullanımı, gıda teknolojilerinin gelişmesi, sosyal ve kültürel alanda yaşanan değişimlerin olumsuz yönlerinin toplum nezdinde kabul görmesi gibi etkenler sonucu “Türk Mutfağı” büyük bir deformasyona uğramıştır. Yeni yapılan yiyecek-içecek yatırımlarının neredeyse tamamının menü içeriklerinin yabancı mutfak kültürlerini yansıtması, ülkemize gelen yabancı turistlere kendi kültürlerini anlatan menü çeşitliliğinin sunulması gibi diğer olumsuz etkenlerin de bir araya gelmesi ile süreç hızlanmış ve Türk mutfak kültürü neredeyse unutulma noktasına gelmiştir.

Öğr. Gör. Rifat PİR

İnsanlık tarihinin sıfır noktası olarak kabul edilen Anadolu topraklarında, yüzyıllardır kendini geliştiren, özünü koruyan ve tarihi kazanımları olan “Türk Mutfağı” son dönemlerde saymış olduğumuz bu olumsuzluklar sebebi ile tanıtım ve sürdürülebilirlik noktasında da zor dönemlerden geçmiştir. Sektör temsilcilerinin ve Aşçılık mesleğini icra eden STK’ların her mecrada Türk mutfak kültürünün maruz kalmış olduğu deformasyonu dile getirmesi, devlet yetkililerine Türk mutfak kültürünün karşı karşıya kaldığı olumsuz tabloyu anlatması, ülke olarak müdahale edilmesi gerektiği yönünde çağrılarda bulunulması vb. girişimler, sonuç vererek devlet nezdinde karşılık bulmuştur.

Kültür ve Turizm Bakanlığı bu çağrılara kulak vererek 2020 yılını “TÜRK MUTFAĞI YILI” olarak tüm dünyaya ilan etmiştir. 2020 yılı “TÜRK MUTFAĞI YILI” etkinliklerinin “Türk Mutfağı”nı en kısa sürede hak ettiği yere getirilmesi noktasında çok büyük katkı sağlayacaktır. 2020 yılı “TÜRK MUTFAĞI YILI” etkinlikleri ve tanıtım kampanyalarının başarıya ulaşabilmesi için Sektörün önde gelen temsilcilerinin ve Aşçılık mesleğini icra eden STK lar ın yanı sıra toplumun tüm fertlerinin de bu etkinliklere destek olması ve katkı sağlaması gerekmektedir. Bu coğrafyanın ve yüzyılların birikimi olan “Türk Mutfak Kültürü” nün özünü bulmuş, uluslararası tanınırlığı en üst seviyede gelecek kuşaklara aktarılmasını istiyorsak, hedefimiz; Mutfak kültürümüzün, zenginliğini ve bir kültür ögesi olduğu gerçeğini yerelden genele yayarak evlerimizde uygulamaya başlayıp, yiyecek içecek işletmelerinde tutumumuzu siparişlerimize yansıtarak, gittiğimiz ve ulaşabildiğimiz tüm turistik destinasyonlar da ve platformlarda yerli ve yabancı ziyaretçilere aslına uygun anlatmak ve aktarmak olmalıdır.

Bir yıl değil her yıl “Türk Mutfağı Yılı” olması dileği ile....

UNESCO DÜNYA MİRASI LİSTESİ'NDE DEĞERLERİMİZ

'Nemrut Dağı / Adıyaman/Kahta'

Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU

"Pers ve Makedonya ve Kommagene ülkesindeki bütün tanrıların ilgi ve rahmetinin böyle hareket edenlerin üzerinde olmasını niyaz ediyorum. Zamanın akışı içinde her kim, bu ister bir kral ister bir hükümdar olsun, bu ülkenin yönetimini devraldığında, bu kanunu ve bize ibadeti korur ve sürdürürse, benim hayır dualarımla, tüm rahmetli atalar ve tanrılar ondan razı olsun; bu kanuna karşı gelen ve tanrılara saygısızlıkta direnenin ise her türlü felaket başına gelsin."

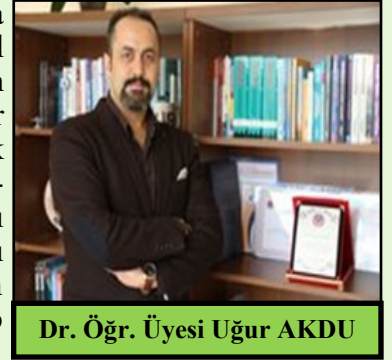

Değerli okurlar bir önceki yazımda Unesco Dünya Mirası Listesi'nde yer alan, ülkemizdeki değerlerden Hattuşa (Boğazköy)- Hitit Başkenti'ni kaleme almıştım. Bültenimizin bu sayısında yine kaldığımız yerden devam ediyoruz. Bu yazımda sizlere Kommagene kralı I. Antiochos'un tümülüsünün de yer aldığı Nemrut Dağı'nı (Adıyaman/Kahta) anlatmak istedim. Ülkemiz Adıyaman ili sınırları içinde bulunan Nemrut Dağı 1987 yılında 448 liste sıra numarası ile kültürel kategoride Unesco Dünya Mirası Listesi'ne kabul edilmiştir.

Öncelikle kısaca krallığa değinmekte fayda var. Kommagene krallığı (Genler Topluluğu anlamına gelmektedir) Anadolu'da kurulan Helenistik Dönem krallıklarındandır. M.Ö. 162'de çökmekte olan Selevkos İmparatorluğundan ayrılmış ve bağımsızlığını ilan etmiştir. İlk kralı Selevkos İmparatorluğunun zayıflığını fırsata çeviren Ptolemy'dir. Daha sonra II. Sames Theosebes Dikaios (M.Ö. 130 – 109), I. Mithridates Callinicus (M.Ö. 109) ve I. Antiokhos Theos diye devam etmektedir ki bizim komumuzun baş kahramanı I. Antiokhos Theos olduğu için burada duralım. Krallık bugünkü Adıyaman, Gaziantep ve Kahramanmaraş illerini kapsamaktaydı. I. Antiokhos'un babası I. Mithridates Callinicus ve annesi aslen Grek kökenli Suriye prensesi VII. Laodice Thea'dır. I. Antiokhos babası I. Mithridates'in ölümünden sonra M.Ö. 70 yılında tahta çıkmıştır. I. Antiokhos sanata düşkün bir kral olup dünya tarihinde Nemrut dağına yaptırdığı mezarı, tapınak ve heykelleriyle anılmaktadır. Yukarıda bu yazının başlığın hemen altındaki alıntıda bulunan I. Antiokhos'un Nemrut Dağının zirvesine yaptırdığı heykellerin arkasında bulunan vasiyetinin (Nomos) Türkçe metni kralın Pers, Makedonya ve Kommagene tanrılarını nasıl sahiplendiğinin göstergesi olup Anadolu'daki Helenizm etkisini gösteren önemli bir örnektir. Bir rivayete göre I. Antiokhos bu eserlerle kendisini de tanrılaştıran yeni bir dini anlayışı halkına benimsetmeye çalışmış hatta Nemrut'u bu dinin merkezi yaparak ittifakları başta olmak üzere dünyaya yayılmasını sağlamaya çalışmıştır. Nitekim günümüzde de adından bahsettirecek dünyaca ünlü bir miras bırakmıştır.

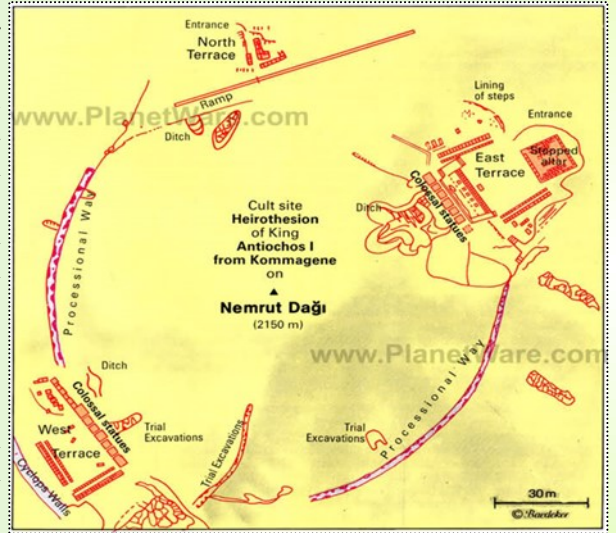
sepsi VII. Laodice Thea'dır. I. Antiokhos babası I. Mithridates'in ölümünden sonra M.Ö. 70 yılında tahta çıkmıştır. I. Antiokhos sanata düşkün bir kral olup dünya tarihinde Nemrut dağına yaptırdığı mezarı, tapınak ve heykelleriyle anılmaktadır. Yukarıda bu yazının başlığın hemen altındaki alıntıda bulunan I. Antiokhos'un Nemrut Dağının zirvesine yaptırdığı heykellerin arkasında bulunan vasiyetinin (Nomos) Türkçe metni kralın Pers, Makedonya ve Kommagene tanrılarını nasıl sahiplendiğinin göstergesi olup Anadolu'daki Helenizm etkisini gösteren önemli bir örnektir. Bir rivayete göre I. Antiokhos bu eserlerle kendisini de tanrılaştıran yeni bir dini anlayışı halkına benimsetmeye çalışmış hatta Nemrut'u bu dinin merkezi yaparak ittifakları başta olmak üzere dünyaya yayılmasını sağlamaya çalışmıştır. Nitekim günümüzde de adından bahsettirecek dünyaca ünlü bir miras bırakmıştır.

Nemrut dağı Doğu ve Batı terası ile bu taraflar arasındaki bağlantı yollarıyla planlanmış içinde I. Antiokhos'un mezarı, sanatsal ve devasa heykelleri, stel ve rölyefleriyle ayrıca güneşin doğuşu ve batışını adeta sanatla bütünleştiren muhteşem manzarasıyla Anadolu'daki Helenistik dönemin en görkemli kültür miraslarından birisidir. Adıyaman ilinin Kahta ilçesi sınırlarında yaklaşık 2150 metre yükseklikte yer alan bu kompleksin en önemli eserleri dev heykelleridir. Günümüze de iyi korunmuş olarak gelen bu heykeller doğu ve batı kültürlerini temsilen her iki terasa da yaptırılmış olup en görkemlileri, başları düşmüş oturur vaziyette dizilmiş gövdeleri ile Nemrut'un kutsal merkezi olan Doğu terasında görülebilmektedir. Bu heykeller kireçtaşından yapılmış olup ortalama 8-10 metre yüksekliktedir. Bu heykeller her iki kültürü de temsil ettiği için iki farklı isimle anılan tanrı ve tanrıça heykelleridir. Sırasıyla yeryüzünü ve gücü temsil eden Aslan, Gökyüzünü temsil eden Kartal heykelleri, I. Anthiakhos (Kommagene Kralı ve Tümlüs'ün sahibi), Hera (Kommagene, Teleia veya Tyke: Helen ve Kommagene Krallığı'nı temsil eden şans, uğur, bereket tanrıçası), Zeus / Oromasdes (Yunan baş Tanrısı Zeus veya Persleri temsil eden Ahura Mazda), Apollon (Mitrás: Yunan – Pers ışık ve güneş Tanrıları), Herakles / Artagnes (Yunan yarı insan yarı Tanrı Herkül ve Pers – Yunan savaş Tanrıları) ve yine krallığın yeryüzü ve gökyüzündeki hakimiyetini temsil eden kartal ve aslan heykelleri yer almaktadır. Dağın doğu ve batı terası arasındaki zirvesini oluşturan çakıl taşından yığma tepenin ise henüz açılmayan I. Antiokhos'un mezar odasının bulunduğu Tümlüs'ü olduğu bilinmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU

Batı terası yukarıda bahsettiğim gibi doğu terasına benzer şekilde yapılmış olup gün batımını büyük bir zevkle izleyebileceğiniz nadir yerlerdendir. Batı terasını doğu terasından farklı kılan özellikleri heykel sıralamasından kutsal yola uzanan kaya kabartmalarıdır. Kuzey uçta I. Antiokhos'un tanrılarla selamlaşmasını konu eden dört rölyef bulunmaktadır. Bu rölyeflerin hemen yanında Aslan horoskop olarak bilinen ve M.Ö. 25000 yılında meydana gelen bir astrolojik olayı temsil ettiği düşünülen beşinci rölyef yer almaktadır. Dağın kuzey ve güney yamacında, doğu ve batı terasını birbirine bağlayan kutsal yolda ise Kommagene Krallığı'nın Pers soyuna ait krallarının kabartma stelleri bulunmaktadır. Nemrut Dağı 1988 yılında Milli Park ilan edilmiştir. Milli park sınırları içinde Kommagene krallığının önemli eserlerinden Arsameia (Eski Kale), Yeni Kale, Karakuş Tepesi ve Cendere Köprüsü de yer almaktadır. Gezi rotanıza bu eşsiz mirasları da eklemeyi unutmayın.

Kaynaklar <https://tanitma.ktb.gov.tr/TR-22705/gezilecek-yerler.html>
<http://whc.unesco.org/en/list/448>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/adiyaman/gezilecek-yer/nemrut-dagi-dogu-terasi>

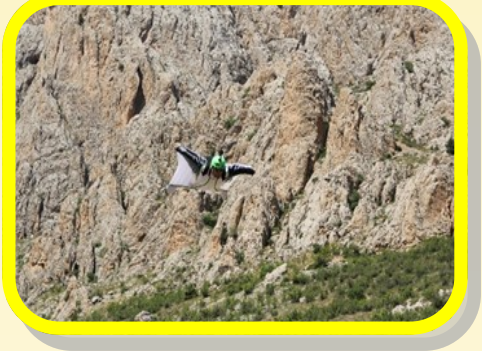
Öğr. Gör. Sedat TAŞ

Via Ferrata ve Wingsuit: Erzincan

Dünyada tatil anlayışının değişmesi, ekolojik tatil bilincinin gelişmesi, şehrin stresinden uzaklaşma isteği, bireylerin tatillerini doğa sporları yaparak veya yerel kültürleri tanıyarak geçirmek isteği ile birlikte doğa ve macera turizmi de büyümeye başlamıştır. Türkiye’de bu anlamda doğa ve macera turizmi kapsamında zengin potansiyele sahip olmakla birlikte trekking, yamaçparaşütü, helikopterli kayak (heliski), bungee jumping, kaya ve dağ tırmanışı, kış sporları, yaban hayatı gözlemi, mağaracılık, rafting, kano, dağ bisikleti vb. gibi her

mevsime yayılabilen farklı macera turizm alanlarına hizmet edebilecek doğal ve fiziki koşullara sahiptir. Bu macera türleri içerisinde yapılan adrenalini dolu sporlardan biride “Via Ferrata”dır. İtalyanca bir kelime olan bu kavram demir yol anlamına gelmektedir. Via Ferrata, kayaya monte edilen metaller aracılığıyla yapılan tırmanma stiline verilen isimdir. Kayaya sabitlenen bu demirler merdiven görevi görerek adrenalini tutkunlarının metrelerce yüksekliğe tırmanmasına yardımcı olmaktadır.

İlk kez I. Dünya Savaşı’nda askerlerin Alp dağlarını geçebilmek amacıyla sarp dağ yamaçlarına çaktıkları demirlerle oluşturdukları basamaklarla ortaya çıkmıştır. Şimdi ise bu basamaklı demir yollar, dağlarda sportif amaçlı kullanılmaktadır. Birçoğumuz için yeni tanışmakta olduğunuz bir kavram olan via ferrata Avrupa’da özellikle Alpler’de, İtalya, Avusturya, İsviçre, Almanya gibi ülkelerde etkin bir şekilde yapılmaktadır. Türkiye’de ise birkaç ilimizde çeşitli parkurlarda yapılabilmekte ancak özellikle son yıllarda Erzincan ili bu sporla ilgili ön plana çıkmaktadır. 2017 yılından itibaren bu spor Erzincan’ın Kemaliye ilçesinde yapılmaktadır. Eğin Gabanı mevkiinde 470 metre yüksekliğindeki kayalık duvara demir ve çelik halatlarla oluşturulan via ferrata (demir yol) parkuru, 2017 yılından itibaren usta dağcıların yanı sıra adrenalini tutkunları ve macera severler tarafından ziyaret edilmektedir. Heyecanı ve adrenalini yüksek olan bu sporu yaparken tırmandıkça yanı başınızda harika bir manzara sizlere eşlik ediyor. Tüm parkurda güvenlik önlemleri alınan bu tırmanışta, zirveye (470m) yaklaşık iki ulaşabilmektedir. Bu zorlu parkuru tamamlayıp zirveye ulaşan sporcular, zirveden “Wingsuit” atlayışı da gerçekleştirebilmektedir. Wingsuit Türkiye’de yarasız kanatlı elbise ile atlayış olarakta bilinmektedir. Bir paraşütçünün kolları, bacakları ve gövdesi arasında kanatlar oluşturan, esnek materyalden yapılmış kıyafet yardımıyla serbest düşüş yaparak, yere çok yaklaşımadan önce bir paraşüt çekerek inişi tamamlanan macera spordur. Bu ve benzeri bir atlayış türlerini 2019 yılında Kemaliye Uluslararası Kültür ve Doğa Sporları Şenlikleri kapsamında bu parkurda 6’sı yabancı olmak üzere 15 sporcu gerçekleştirmiştir. Bu cesaret isteyen ve adrenalini dolu sporu denemek isteyenlere şimdiden iyi eğlenceler diliyorum.

Bu sporun görsel ve videosu için linke tıklayabilirsiniz

<http://www.erkincan.gov.tr/erkincan-kemaliye-egin-kultur-ve-doga-sporlari-senliginin-wingsuit-atlayislari-basladi>

Dünün, Bugünü, Yarının Sorunu: KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Bugün de varlığını hissettiğimiz fakat gelecekte daha da çok hissedeceğimiz; bizim, çocuklarımızın, torunlarımızın hatta onların da çocuklarının sorunu! Karşımızda tüm gerçekliği ile 'küresel iklim değişikliği'... Kara ve deniz buzullarının erimesi, deniz seviyesinin yükselmesi, yüksek sıcaklıklara bağlı salgın hastalıkların artması, kuraklık, kıtlık, iklim kuşaklarının yer değiştirmesi, ekstrem hava olaylarının sıklığında ve şiddetinde görülen önemli artışlar ve buna bağlı olarak ekolojik yapının aldığı hasarlar hepsi ve çok daha fazlası O'nun suçu! Özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren bu fiziksel sonuçlarla birlikte ben buradayım diyerek, dünya genelinde ciddi oranlarda can ve mal kaybına neden oldu, oluyor... Geçtiğimiz eylül ayından itibaren rekor düzeydeki sıcakların yarattığı aylardır süren kuraklık nedeniyle meydana gelen Avustralya yangınları da küresel ısınmanın neden olduğu, yaşanan sarsıcı olaylardan birisi. Oluşan yangınlar sonucu 25'i aşkın insanın hayatını kaybettiği, çok sayıda yerleşim yerinin boşaltıldığı, milyonlarca hayvanın öldüğü hatta kimi türlerin devamlılığının tehlike altında olduğu belirtiliyor. Üstelik böylesine büyük bir yangının sonuçları bunlarla da sınırlı kalmayabilir elbet...

Arş. Gör. S. Seda KAMBER TAŞ

Hepsi onun suçu! Küresel iklim değişimi yüzünden her şey! diyerek düşünmek daha kolay geliyor belki bizlere. Fakat işin aslı öyle değil. Büyük resme baktığımızda küresel iklim değişikliği nedenden önce bir sonuç aslında. Doğal nedenlerden olduğu kadar bizlerin de sebep olduğu yapay nedenler ile var olan. Fosil yakıt kullanımı, kontrolsüz kentleşme ve sanayileşme, ağaçlık alanların tahribatı, sera etkisi, nüfus artışı, kentlerin ısı adası etkisi ve daha pek çoğu bizlerin yarattığı nedenlerden bazıları. İşte tam da bu noktada yeni bir soru geliyor aklıma. Peki şimdi ne yapmalı? Olan oldu deyip birbiri ardına yaşamamız muhtemel olan olağan dışı doğa olaylarını bir köşeden izlemeli mi? Yoksa hala mevcut durumu iyileştirebilmek adına yapabileceğimiz bir şeyler olmalı mı demeli? Bana sorarsınız sorumluluk almanın artık tam da yeri!

İklim değişikliği her ne kadar küresel bir çevre sorunu olarak uluslararası alanda belirlenecek aktif politikalar ile mücadele edilmesi gerekliliği yaratsa da bireysel mücadelemiz de kuşkusuz bir o kadar gerekli ve etkili. Günlük hayatımızdaki birtakım alışkanlıklarımızı değiştirerek bu sorunla bireysel mücadelemizi verip iklim değişikliğini önleme noktasında olumlu yönde katkılarımızı sunabiliriz. Şimdi hatta tam da şu an! Ne yapmalı, nereden başlamalı hadi birlikte göz atalım.

Arş. Gör. S. Seda KAMBER TAŞ

Zorunda kalmadıkça bireysel araçlarımızı kullanmak yerine toplu taşımayı tercih edelim. Yürüyerek ulaşabileceğimiz mesafeler için hareket etmekten korkmayalım. Alternatif bir ulaşım aracı olarak bisiklet aklımızın bir köşesinde hep olsun. Bu sayede karbon salınımının azalmasına katkımız olacaktır.

Elektronik bir ürün alırken fiyatı kadar içerik bilgisine de duyarlı olalım. Düşük enerji tüketimi ile verim sağlayabilen ürünler önceliğimiz olsun. Enerji tasarruflu ürünler kullanmak uzun vadede hem bütçemize hem de küresel ısınmaya karşı olan mücadelemize katkı sağlayacaktır.

Hepimizin zamanı kıymetli. Gerçekten yolculuğumuzda bir fark yaratmayacaksa uçak yolculuğunu tercih etmeyelim. Onun yerine tren, otobüs, deniz yolculuklarına yönelelim. Unutma, uçaklar aşırı sera gazı salınımına neden oluyor.

Çalışır durumda olmayan tüm elektrikli aletleri fişten çekelim. Televizyon, bilgisayar, telefon şarj aleti, çamaşır makinesi, saç kurutma makinesi vb. gibi elektrikli aletler fişe takılı oldukları sürece çalışmasalar bile elektrik kullanırlar. Unutmayalım.

Ev, ofis vb. mekan aydınlatmalarında enerji tasarruflu ampuller kullanalım. Enerji tasarruflu ampuller %80'e kadar daha az enerji tüketirken aynı zamanda da %25 daha uzun ömürlüdürler.

Ev, ofis vb. mekanların ısı yalıtımını güçlendirelim. Doğru bir yalıtım sistemi harcanacak enerji miktarını önemli ölçüde etkiler. Isıtıcı radyatörlerin üzeri/önünün perde ve mobilya gibi eşyalarla kapatılmamasına da özen gösterelim. Binaların dış cephe yalıtımı ısı bakımından enerji ihtiyacını önemli ölçüde azaltır.

Yapacağımız alışverişlerde uzun ömürlü ürünleri tercih edelim. Geri dönüşümü olmayan ambalajlarda satılan ürünleri almayalım. Plastik ürün ve poşetleri kullanmayalım. Çevreyle dost olan ürünleri tercih edelim. Giyim alışverişlerimizde doğaya saygılı üretim yapan işletmelere öncelik verelim.

Her türlü su israfından kaçınalım. Duş sürelerimize dikkat edelim. Çamaşır ve bulaşık makinelerini tam dolmadan çalıştırmayalım. Elimizi, yüzümüzü yıkarken, diş fırçalarken gereksiz akan suyu kapatalım. Akıllı musluklar tercih edip, su akıtan tesisatları onaralım.

Bu saydıklarım, yapabileceklerimizden sadece bazıları. Her birimizin yapması gereken ise; bu konuyu enine boyuna düşünerek yapabileceklerimizi uygulamamız ve etrafımızdaki insanlarda da farkındalık yaratmamız. Unutmayalım ki küçük şeyler büyük farklar yaratır. Dünümüzü korumak, bugünümüzü yaşamak, geleceğimizi ise kazanmak adına üstümüze düşen sorumlulukları alalım. Harekete geçmek için sahip olduğumuz tek an; **ŞUAN!**

Destinasyon Tanıtımında Film ve Diziler Atiye Dizisi ve Göbekli Tepe

Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU

Popüler kültürün bir parçası olan ve hedef kitle üzerinde etki seviyesi diğer iletişim araçlarına göre daha fazla olan filmler turizm tanıtımında önemli bir yere sahiptir. Film veya dizilerin turizme yansması olarak ifade edilebileceğimiz film turizmi, kişilerin izledikleri dizi ya da filmlere konu olan destinasyonları merak etmelerini sağlayarak oralara seyahat etme isteği yaratması ve seyahat deneyimi yaşamaları olarak tanımlanmaktadır.

Turistik çekim merkezlerine olan ilginin artmasında önemli bir etkiye sahip olan filmler/diziler ve film/dizilerde kullanılan sembol, figürlerin veya anlatılan hikâyenin gerçekte de aynı olup olmadığı konusunda merak yaratarak konunun aslını araştırma isteği yaratabilir veya o destinasyonu bizzat görme isteği yaratabilir. Bu durum filmlerin turizmde destinasyon tanıtımına olan etkisine dikkat çekmektedir.

Bu konuya 2019 Aralık ayında yayınlanan bir kadının kendisini keşfetme sürecini Göbeklitepe'nin hikayesi üzerinden fantastik şekilde anlatan Türk yapımı **Atiye** dizisini örnek verebiliriz. Göbekli

Tepe'nin Şanlıurfa'da önemli bir çekim merkezi olduğu konusunda elbette çoğu kişinin bilgisi vardır. Ama bu dizinin destinasyonla ilgili tekrar merak yaratma konusunda etkili olmuş ki "Atiye Göbekli Tepe gerçek mi?" ifadesiyle arama motorlarında aramaların yapıldığı görülmektedir.

12.000 yıllık geçmişe sahip olan Göbekli Tepe'nin Mısır Piramitlerinden daha eski ve Dünya'nın en eski tapınağı olduğunu biliyor muydunuz? Bu konuda biraz bilgi vermek istiyorum. Şanlıurfa'da bulunan Göbekli Tepe sadece Türkiye için değil, tüm dünya için çok önemli bir değere sahip tarih öncesi arkeolojik bir alandır. Göbeklitepe, M.Ö. 10.000'ne tarihlenen Neolitik döneme ait bir inanç merkezidir. 80 dönümlük alana sahip olan ören yeri, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca 2005 yılında 1. Derece arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir.

Göbeklitepe'nin keşfi aslında ilk kez 1963 yılında İstanbul Üniversitesi ve Chicago Üniversitesi birlikteliğinde bir neolitik çağ yerleşkesi olarak saptanmasıyla ve 1980 yılında sonuçlar, Peter Benedict tarafından raporlaştırılarak yayınlanmasıyla başlamaktadır. Lakin o dönemin arkeoloji teknikleri ve bilgileri Göbeklitepe'nin öneminin anlaşılmasına yetmemiştir. 1986 yılına gelindiğinde tarlada tarım yapan Şavak Yıldız'ın tarlada bulunduğu 2 taş eseri müze müdürlüğüne götürmesiyle hikâye daha ilginç bir hal almaktadır. O dönem arkeolog olmayan müze müdürü eserlerin değerini anlamayıp tarla sahibinden eserleri geri götürmesini istemiş. Ancak Şavak Yıldız'ın ısrarlarıyla eserler müzede kalmış. 5-6 yıl müzede öylece kalan eserler Alman Arkeologlar Harald Hauptmann ve öğrencisi Klaus Schmidt'in dikkatini çekmiş. Hauptmann'ın bu eserlerin bulunduğu yeri saptamalarını istediği öğrencisi Schmidt ve ekibi uzun uğraşlar sonucu bölgeyi bulur ve çalışmalara başlar. Schmidt, 1994 yılında bölgede yaptığı çalışmalarda kireçtaşından heykel ve dikilitaş buluntularına rastlar. Schmidt'in keşfinin ardından 1995'te Alman Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Harald Hauptmann öncülüğünde Göbekli Tepe'de kazı çalışmaları başlatılır. 1995-2006 yılları arasında Şanlıurfa Müze Müdürlüğü başkanlığında, Alman Arkeoloji Enstitüsü desteğiyle Dr.

Klaus Schmidt başkanlığında devam eden kazı çalışmaları 2007 yılından itibaren Bakanlar Kurulu Kararlı Kazı statüsüne geçmiştir.

Göbeklitepe üzerinde yapılan jeomanyetik ve georadar taramalarda çapları 20 ile 30 metreye varan daire biçimli 20 adet tapınma amaçlı kullanılan alan tespit edilmiş, bunlardan ancak altı yapı katı bugüne kadar ortaya çıkarılabilmektedir. Göbeklitepe'deki steller ("T" şeklindeki dikili taşlar) üzerinde bulunan kabartmalı yabani hayvan ve bitki figürleri dünyada heykeltıraşlık ve plastik sanatlarının ilk örneği olarak kabul edilmektedir. Yani günümüz resim sanatının taşa kazınarak yapıldığı en eski resimler Göbeklitepe'de yapılan resimlerdir.

Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU

Konumu itibariyle çevresinde geniş kayalık platolar bulunan Göbekli Tepe’de, dikilitaşlar bu platolardaki kayalardan yekpare halinde kesilerek temin edilmiştir. Arazi- de, işlenmemiş durumda bazı dikilitaşlar kesildiği yerde hala görülebilmektedir. Ayrıca bu platolarda, kayalar üzerinde, işlevleri henüz anlaşılamayan oyuklar ve bir takım işaretler bulunmaktadır.

Boyları 5m.ye ulaşan dikilitaşların bazılarının üzerinde, kabartma olarak çoğunluğunu yılan, tilki, yaban domuzu ve kuşların oluşturduğu çeşitli hayvan tasvirleri bulunmaktadır. Bazı örneklerde kabartma olarak yapılmış kol ve ellerden dolayı, dikilitaşların stilize edilmiş insan figürleri olduğu, aşırı şematik ve kübik formda gösterilen gövdeleri ile yaşayanları değil de başka bir boyutun varlıklarını temsil ettikleri öngörülmektedir.

Kazılar sırasında ve genellikle de yüzey buluntusu olarak ele geçen yabancı, yırtıcı hayvan heykellerinin varlığı, antik dönemden bilinen yeraltı dünyasının koruyucusu Kerberos’u akla getirmekte ve bu vahşi hayvan heykellerinin de Göbekli Tepe’deki yapıların bekçisi olabileceğini düşündürmektedir. Kazılar sonucunda çok sayıda hayvan heykeli, çakmaktaşıdan aletler, taştan boncuklar ve kaplar ile küçük figürünler açığa çıkartılmıştır. Yapılan arkeolojik kazılar, Göbeklitepe’nin olağan dışı buluntuları ile dinsel/kutsal bir buluşma merkezi olduğu kanısını uyandırmakta ve yayınlar hep bu yönde yapılmaktadır. Göbeklitepe hakkındaki genel yanlışlıklardan biri; bölgenin bir yerleşim alanı olarak algılanmasıdır. Ancak bu doğru değildir. Yapılan arkeolojik araştırmalar göstermiştir ki; Göbeklitepe Neolitik Tapınak Alanı, dönem insanların belirli zamanlarda bir araya gelerek ibadet ettikleri bir yerdir. Kesin olmamakla beraber tapınağın bizzat onu kullananlar tarafından gömüldüğü öngörülmektedir.

Ortak kültürel mirasımızın bir parçası sayılan tarihi yerlerden biri olan Göbeklitepe, 2018 yılında düzenlenen 42. Dünya Miras Komitesi Toplantısı’nda Türkiye’nin adayı oldu ve UNESCO Mirası Kalıcı Listeye dahil edildi.

Son olarak Atiye dizisinde bölgeyle ilgili geçen sembol ve şekiller fantastik unsurların bir parçası olup gerçek olmasa da izleyenlerin Göbeklitepe’ye olan ilgisini şüphesiz tetiklediği düşünülmektedir.

Kaynaklar

Yanmaz, P. (2011). Turizm Tanıtımında Sinemanın Rolü, Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi. Sayı 2. S. 112-139.

Hudson, S. ve Ritchie, J. R. B. (2006). Film Tourism and Destination Marketing: The Case of Captain Corelli’s Mandolin, Journal of Vacation Marketing, 12 (2): 256-268

<https://sanliurfa.ktb.gov.tr/TR-183798/gelecek-yil-aday-gobeklitepe.html>

<https://sanliurfa.ktb.gov.tr/Eklenti/48667,gobeklitepe-tapinagipdf.pdf?0>

<https://listelist.com/atiye-gobeklitepe/>

TURİSTİK DOĞU EKSPRESİYLE ERZURUM-KARS TURU

Son dönemlerde gerek sosyal medyada gerekse ulusal basında sıklıkla yer bulan Doğu Ekspresi ile her bütçeden birçok insan tren seyahatiyle tanışmanın yanı sıra birçok turistik destinasyonu da görme fırsatı bulmuştur. Özellikle kış aylarında o kadar çok talep olmuştur ki biletler tabir-i caizse kara borsaya düşmüştür. Talebin farkında olan sektör temsilcileri ise sadece turistik faaliyetlerde kullanılmak üzere bir treni tahsis etme gereği duymuştur. Bu sayımızda ise kış aylarında herkesin özlemle baktığı yanı başımızdaki Doğu Ekspresi ile ilgili turu hazırlamak olmuştur.

TUR PROGRAMI

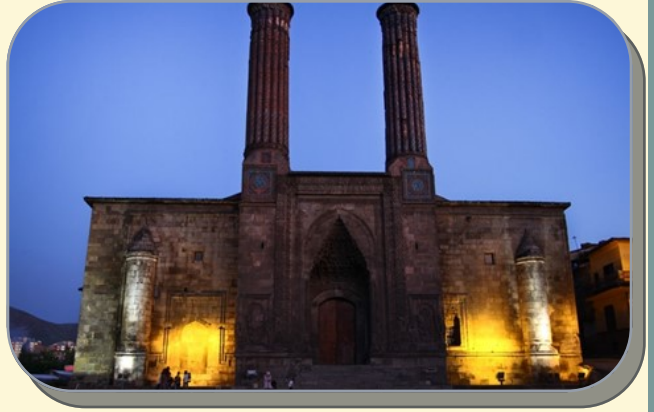
Erzurum, Yakutiye Medresesi, Üç Kümbetler, Çifte Minareli Medrese, Ulu Cami, Ani Harabeleri, Sarıkamış, Katerina Av Köşkü, Sarıkamış Kayak Merkezi, Çıldır Gölü, Kars Kalesi, On iki Havari Kilisesi, Topçuoğlu Hamamı, Muradiye Hamamı, Defterdarlık, Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı, Konservatuar, Vali Konağı, PTT Binası, Ortodoks Kilisesi, Hekim Evi, Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, Alexander Nevski Kilisesi, Tren Garı, Kars Müzesi

Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN
Eylemli Turist Rehberi

1.GÜN: ERZURUM

Kendi imkanlarımız ile gelmiş olduğumuz Erzurum'dan turumuzu başlatıyoruz. Doğu'nun en büyük ve köklü geçmişe sahip olan şehirlerinden olan Erzurum'da gezeceğimiz yerler arasında Yakutiye Medresesi, Üç Kümbetler, Çifte Minareli Medrese, Kongre Binası, Ulu Cami yer almaktadır. Vakit kalması durumunda Tarabyaları da görmekte fayda var. Tabii Erzurum'a gidip de meşhur çağ kebabının tadına bakmadan dönmek olmaz. Şehirde siz istemeseniz de tabela ve billboardlardaki çağ kebabı reklamları karnınızı acıktırmaya yetecektir. Bu arada şehir merkezinde gezerken kış şartları gereği bina üstlerinde bulunan buz sarkıtlarına dikkat ediyoruz. Erzurum gezimiz bittikten sonra Kars'a doğru hareket ediyoruz. Akşam yemeği ve konaklamayı Kars'ta yapacağız.

2.GÜN: ANI HARABELERİ

Meşhur Kars peynirinden oluşan kahvaltımızı otelde aldıktan sonra Ermenistan ile sınırimızı oluşturan Arpaçay'ı da görerek UNESCO Dünya Kültürel Miras listesinde yer alan Ani Harabelerini geziyoruz. Tarihsel kökenleri çok eskilere dayanan Ani Kenti Selçuklular dönemine ait önemli kalıntılar sunmaktadır. Ani Kentinde; Selçuklu Sarayı ve Kalesi, hamamları ve Türklerin Anadolu'da yaptıkları ilk Cami olan Ebu-l Menucehr Cami, Gagik Kilisesi, Havariler Kilisesi, Aziz Krikor Şapeli, Aziz Prkitch Kilisesi, Büyük Katedral, Resimli Kilise ve sınırın diğer ucunda yer alan Rahibeler Manastırını, Perslere ait olan Zerdüş Ateşgedesi ve Gürcü Kilisesi'ni görüyor olacağız. Akşam yemeği ve konaklama Kars'taki otelde yapılacaktır.

3.GÜN: ÇILDIR GÖLÜ

Sabah alınan kahvaltı sonrasında kış şartlarının en yoğun yaşandığı alanlardan olan Çıldır Gölüne doğru hareket ediyoruz. Yaklaşık olarak 2000 rakımdaki buz tutmuş haliyle sizleri büyüleyecek olan Çıldır Gölünde tüm günümüzü geçireceğiz. Burada at binan yerel halkı görme fırsatı bulacağız. Aynı zamanda dileyenler atların arkasına bağlanmış halde giden kızaklara binme şansı yakalayacaktır. Diğer yandan buzları kırarak yapılan balık avını deneyimleme ve tatma fırsatı bulacağız. Daha sonra akşam yemeğimizi yemek ve konaklamak için Kars'a dönüyoruz.

Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN
Profesyonel Turist Rehberi

4.GÜN: SARIKAMIŞ-KARS

Otelde aldığımız kahvaltı sonrası Sarıkamış'a doğru hareket ediyoruz. İlk olarak yol üzerinde bulunan Şehitler Anıtını ziyaret ediyoruz. Birinci Dünya Savaşında Kafkas Cephesinde Allah-u Ekber dağında donarak şehit olan 90 bin şehidimize vefa borcumuzu ödüyoruz. Sonrasında 19. Yüzyıl sonunda Baltık mimari tarzında inşa edilmiş Katerina Av Köşkü'nü dışarıdan görüyoruz. Ardından Sarıçam ormanları içerisinden geçerek Sarıkamış Kayak Merkezine ulaşıyor ve muazzam manzaralar yakalıyoruz.

Burada geçirdiğimiz serbest zamanın ardından tekrar Kars merkeze dönüyor ve öğlen yemeğini merada otlayan meşhur Kars hayvanlarından yapılmış et ürünleriyle alıyoruz. Öğle yemeği sonrasında Rus işgali sonrasında neredeyse yeniden inşa edilmiş olan Karsı gezmeye başlıyoruz. Öncelikle Kars Müzesini ve Alexander Nevski Kilisesi'ni görüyoruz. Ardından Vali Konağı, PTT Binası, Ortodoks Kilisesi, Demir Köprü, İsmet Paşa İlköğretim Okulu, Hekim Evi, Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, Kars Kalesi, Karahanoğlu Köprüsü, On iki Havari Kilisesi, Ebu-l Hasan Harakani Türbesi, Topçuoğlu Hamamı, Muradiye Hamamı, Defterdarlık, Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı, Konservatuar ziyaret edilecektir. Akşam yemeği ve konaklama Kars merkezdeki otelimizde.

5.GÜN: TURİSTİK DOĞU EKSPRESİ

Kahvaltı yapıldıktan sonra ineceğimiz yere göre varış saati değişen ve turistik destinasyonlarda dura dura giden Turistik Doğu Ekspresine binmek üzere Kars Tren Garı'na hareket ediyoruz. Ankara istikametine doğru hareket edecek olan Doğu Ekspresi molalar ve beklemler ile birlikte yaklaşık 31 saat sürmektedir. Doğanın bütün güzelliğini görebileceğiniz, ıssız yollardan geçeceğimiz, hayvan seslerini yakından duyabileceğiniz, ülkemizde böyle el değmemiş güzel yerler demi varmış diyebileceğiniz çok özel bir yolculuk yapacağınızdan emin olabilirsiniz. Yolculuğun ilk molası Sivas'a bağlı olan Divriği'nde verilecektir. Burada yaklaşık olarak 3 saatlik bir serbest zaman verilecek ve burada UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nı gezebilirsiniz. Ayrıca öğle yemeğini de burada alabilirsiniz. Tekrar yola koyulup ender görebileceğiniz manzaralarla birlikte belirli bir hızda dura dura Sivas üzerinden Ankara'ya doğru yolculuk devam edecektir.

NOT: Gezmeye dalıp saati unutmayın yoksa treni kaçırsınız. Unutmayın, tren otobüs gibi asla beklemez.

Unutmayın bu turda yanınızda mutlaka kalın ve kışlık kıyafetlerinizi, fotoğraf makinanızı ve yedek bataryalarınızda bulundurun.

Bir sonraki turda görüşmek dileğiyle...

TURİZM GELİRLERİ %15 ARTIŞ GÖSTERDİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye 2019 yılının ilk 9 ayında toplamda 41,6 milyon turist sayısına ulaşarak 26,63 milyar dolar gelir elde etti. Ziyaretçilerin 36,4 milyonunu yabancı ziyaretçiler, 5,2 milyonunu ise yurtdışında ikamet eden Türk vatandaşları oluşturmaktadır. Ziyaretçi sayılarında geçen yılın Ocak-Eylül dönemine göre % 12,2'lik bir artış gerçekleşmiştir. Turizm gelirlerindeki artış oranı ise geçen yıla göre %15,9 düzeyindedir. TÜİK tarafından açıklanan ilk 9 aylık kişi başı turizm harcama tutarı ise 649 dolar oldu. Yabancı ziyaretçilerin kişi başı harcama tutarı 626 dolar, Türk vatandaşların harcama tutarı ise 779 dolar seviyesine ulaşmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK

Türkiye'ye en fazla ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Ocak-Eylül 2019 döneminde 2018 yılının aynı dönemine göre % 15,28 artışla Rusya Federasyonu ilk sırada yer aldı. Bu ülkeyi %12,43 artışla Almanya, % 16,05 artışla İngiltere takip etti. Bu ülkeleri ise Bulgaristan ve İran izledi. Ziyaretçilerin % 77.55'i havayolunu, %19.42'si karayolunu, %2,98'i denizyolunu ve %0.06'sı tren yolunu tercih etmişlerdir.

Kaynaklar

Kültür ve Turizm Bakanlığı (2019).
Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (2019).
Anadolu Ajansı (2019).

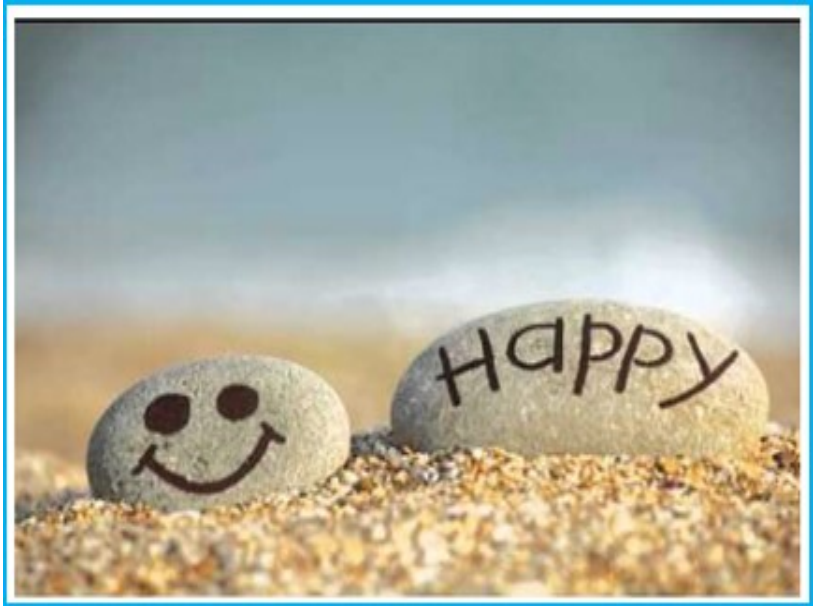
Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA

TURİZMİN MUTLULUKLA İLGİSİ OLMALI

Mutluluk kavramı, Yunan filozof Aristoteles tarafından erdemli davranışın bir sonucu, Spinoza tarafından ise erdem ta kendisi olarak görülmektedir. Erich Fromm'a göre mutluluk, temelde bir sübjektif yaşantıya dayansa da bunun yanında objektif şartlara da bağlı bir olgudur. TDK'ya göre ise mutluluk: "Bütün özlemlere eksiksiz ve sürekli olarak ulaşılmaktan duyulan kıvanç durumu" olarak tanımlanmaktadır. Kısaca, mutluluk bir çoğumuza göre farklı anlamlar taşımaktadır. Ama insanoğlu için mutluluk, eylemlerin en nihai motivasyon aracıdır diyebiliriz.

Birleşmiş Milletler 12 Temmuz 2012'de Mart ayının 20'sini "Uluslararası Mutluluk Günü" olarak kabul etmiştir. Kuruluş tarafından her sene düzenli olarak *Mutluluk Rapor'u* yayınlanmaktadır. 2019 yılı Dünya Mutluluk Rapor'una göre, dünyanın en mutlu ülkesi Finlandiya en mutsuz ülkesi ise, Güney Sudan'dır. Türkiye ise 156 ülkenin listelendiği bu değerlendirmede, 79. sırada kendine yer bulmuştur. Mutluluk raporu, ülkelerin gayrisafı yurtiçi hâsıla, sosyal destekler, sağlıklı yaşam süresi, sosyal özgürlükler, adalet gibi birçok kriterden oluşmaktadır. Bu listeye bakıldığında, ilk on sıralamanın Avrupa ülkelerinden oluştuğu görülebilir. Peki, bu ülkelerin vatandaşlarının mutlu olma hakkı varken, geri kalan ve özellikle alt sıralarda yer alan ülkelerin vatandaşlarının suçu nedir?

2019 yılında Kocaeli'de düzenlenen "Mutluluğun dinamikleri" adlı panelde, İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Şeker, yerel yönetimler tarafından bölgede yaşayan bütün insanların faydalanabildiği doğru yatırımların yapılması halinde mutluluk düzeyinin yüksek ancak yatırımların yanlış ve belli kişilerin faydalanacağı bir şekilde yapılması halinde ise mutluluk düzeyinin oldukça düşük çıktığına değinmiştir. Ayrıca "mutlu şehir kent yoksulluğunun olmadığı ve insanların eşit imkanlarda hizmet aldığı şehirlerdir" vurgusunu yaparak, kentler arasında yaşanan mutluluk farklılıklarının yaşanma sebeplerine değinmiştir. Yine aynı panelde Doç. Dr. Lisa Lav, mutluluğun çevre ile ilişkisine; Doç. Dr. Murat Yalçıntaş ise, mutluluk ve bireyin iç dünyası ilişkisine değinmiştir.

Birey mutluluğu gerek yaşadığı coğrafya gerekse de ikamet ettiği yerden uzak bölgelerde, farklı insanlarda ve yeni faaliyetlerde aramaktadır. Konfüçyüs, *mutlu olmak bir varış değil bir yolculuktur* der. Mutlu olabilmek; seyahate, yer değiştirmeye ve turizm faaliyetlerine katılarak sağlanabilir mi? Ya da turizm mutluluk tablosunun değişmesinde bir aracı rolü oynayabilir mi? Turizmle kimler mutlu olabilir? Turizmle birlikte herkesin mutlu olma şansı var mı? Bu soruların cevaplarını vermek pekâlâ güçtür. Ama turizm endüstrisinin mutluluk ile ilişkisinin olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Turizm araştırmalarında boş zaman faaliyetleri olarak turizm, mutluluk düzeyini %40 oranında etkilediği saptanmıştır. Gelin bu konuya beraber kısaca göz atalım.

Öncelikle turizm kavramına baktığımızda, insanların olağan yaşamlarını sürdürdükleri yerlerden farklı bir yerde ve günlük rutin yaşantıları dışında farklı amaçlarla (eğlenmek, dinlenmek vb.) yapmış oldukları kısa süreli seyahatleri kapsadığını görmekteyiz. Seyahat süresince turistlerin ihtiyaçlarına cevap verecek bir sistemin varlığı kaçınılmazdır. Turizm hareketi aslında çok paydaşlı bir olaydır. Peki turizm sisteminde kimler yer almaktadır? Turizm olayına katılan turistler, turistlere hizmet sağlayan hizmet emekçileri, turistlerin zaman geçirdiği destinasyondaki yerel halk ve tabii ki bu süreçlerin tamamını düzenleyen özel kuruluşlar ile kamu kurum ve kuruluşları bu sistemin birer paydaşlarıdır. Bu sistemin doğru bir şekilde işleyebilmesi adına bu paydaşların tamamının arasında bir iletişim ve etkileşim söz konusudur. İşte tam burada, mutluluk kavramı devreye girmektedir. Turistler bu süreçten ne beklemektedir? Hizmet emekçileri neyi amaçlamaktadır? Destinasyon yöre halkı ne ile karşılaşmayı istemektedir? Turizmin diğer paydaşları nasıl bir fayda sağlama düşüncesindedir? Aslında özetle tüm bu soruların tek bir cevabı var. Bütün bu süreçlerin sonunda herkes mutlu olmayı arzulamaktadır. Kimileri yüksek düzeyde olumlu bir deneyim elde etmek (turistler), kimileri ise kazançlarını artırmak (işletme sahipleri, ev sahibi halk) suretiyle mutlu olmayı amaçlamaktadır. Turizm, mutluluk çarpan etkisinin en fazla yaşandığı sektörlerin başında geldiği söylenebilir.

Dr. Öğr. Üyesi Fazıl KAYA

Bunu somutlaştırmak adına son yıllarda özellikle *evlilik turizmi* olarak ifade edilen turizm türünü ele alabiliriz. Evlilik turizmi, farklı bir ülkede, düğün aşamalarının toplumsal gelenek ve göreneklerin esas alınarak izlendiği bunun yanında davetlilerin gönülleriyle eğlendiği ve dinlenmesine aracılık ettiği bir turizm türüdür. Yani yeni çiftlerin bambaşka bir atmosferde, sevdikleriyle mutlu olmanın bir arayışı olarak da ifade edilebilir. Peki turistler mutlu olurken, eğlenirken, yerel halkın bu konudaki yaklaşımı nedir veya yerel halk ne kadar mutludur. Yerel halk, Doxey'in tolerans yaklaşımına göre, turistleri ilk gördüklerinden memnun karşıladıkları ancak turist sayısının artışına

bağlı olarak mutluluk duygusunun yerine ilgisizlik, kin ve nefrete dönüştüğünü tespit etmiştir. Sonuç olarak, turizm bir mutluluk kaynağı olduğu kadar mutsuzluğun da bir nedeni olabilir. Bu yazımızda daha çok turizmin mutluluk ilişkisine inceledik, ancak gelecek yazımızda bunun tersi durumlarına da değineceğiz.

2020 yılı, hepimiz için mutlu, umutlu ve bol seyahatli bir yıl olmasını temenni ederim.

...En yüce mutluluk, sahip olduğuna sahip olabilmektir (Umberto Eco/Gülün Adı)...

Kaynaklar

Fromm, E. (1995). Erdem ve Mutluluk, (Çeviren: Dr. Ayda Yörükkan). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

<https://www.amerikaninsesi.com/a/dunyanin-en-mutlu-ulkeleri/4840123.html>

<https://www.kocaeli.bel.tr/tr/main/news/kultur/15/mutlu-sehir-kent-yoksullugunun-olmadigi-sehir/35039>

Fotoğraf 1 : <https://amerikaliturk.com/20-mart-dunya-mutluluk-gunu/>

Fotoğraf 2 : <https://eliaskordelakos.com/santorini-destination-wedding-at-rocabella-hotel/>

Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN

Kış Turizminde Güncel Küresel İstatistikler ve Kış Turizmine Katılım Kısıtları

Dünya genelinde, bazı kurumlar ve araştırmacılar zor da olsa kış turizmindeki güncel durumu gösteren raporlar hazırlamaktadırlar. Bu kapsamda, dünya çapında en çok atıfta bulunulan çalışma, araştırmacı Laurent Vanat tarafından yıllık olarak yayımlanan Kar ve Dağ Turizmi Uluslararası Raporu'dur. Vanat, her yıl küresel çapta ki güncel rakamları toplayıp bu raporu hazırlamaktadır. Araştırmacının 2019 yılında yayımladığı raporda (<https://www.vanat.ch/RM-world-report-2019.pdf>), dünyadaki toplam 2.084 kayak merkezinin %37'sinin Alpler Bölgesinde, %21'inin Amerika Kıtasında, %19'unun Asya-Pasifik Bölgesinde, %11'inin Doğu Avrupa ve Orta Asya Bölgesinde ve %11'inin Batı Avrupa'da olduğunu belirtmektedir. Bir milyondan fazla ziyaretçi çeken büyük çaplı destinasyonların ise %80'i yine Alpler Bölgesinde, %14'ün Amerika Kıtasında, %6'sı Batı Avrupa'dadır. Bu noktada kış turizminin ana vatanı olan Avrupa'nın arz kapasitesi açısından halen öne çıkan bölge olduğu görülmektedir. Talep açısından da benzer dağılım söz konusudur. Alpler yine en çok ziyaret edilen bölge olurken, onu sırasıyla Amerika, Asya-Pasifik, Batı Avrupa, Doğu Avrupa & Orta Asya ve diğerleri takip etmektedir. Rapora göre, dünya genelindeki toplam kış turisti sayısı 130 milyon civarındadır. Oysa 2000'li yılların başlarında, 2020 yılına yönelik ortaya konan pazar büyüklüğü tahminleri, 400 milyon gibi büyük rakamlardan bahsetmekteydi. Vanat, raporunda son 15 yıldır pazarın büyüme hızının sabit kaldığını ifade etmektedir. Yazar Avrupa'nın köklü destinasyonlarının artık olgunluk ve gerileme evrelerine gelmesinin bu noktadaki etkisine vurgu yapmakta; Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgelerin gelişim seyrini devam ettirdiğini belirtmektedir. TURSAB'ın 2018 yılı kış turizmi raporu da bu görüşü destekler niteliktedir (https://www.tursab.org.tr/haberler/tursab-kis-turizmi-raporu_11931). TURSAB, kış turizmi ziyaretçilerinin Türkiye'de her yıl arttığını, 2017 yılında 4.8 milyon turistini ağırladığını belirtmektedir.

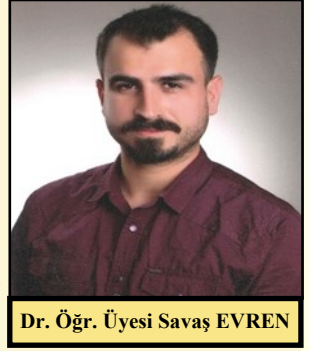

Uludağ, Bursa

Kartalkaya, Bolu

Peki, kış turizmi pazarının dünya genelinde eski hızıyla büyümemesinin nedenleri neler olabilir? Bu soruya pek çok farklı cevap verilebilir. Öncelikle kış turizmi sezonu, küresel ısınmanın etkisiyle dünya genelinde kısılma eğilimi göstermektedir. Eskiden kasım ayında başlayan kış turizmi sezonu, yıldan yıla değişmekle birlikte, artık ocak ayında dahi tam anlamıyla açılmamaktadır. Bu durum, doğal olarak talep daralmasına neden olmaktadır. Ayrıca kış turizminin en büyük pazarını oluşturan Avrupa’da genç nüfusun azalması ve nüfusun yaşlanması, kış turizmi gibi fiziksel zorluklar içeren turizm türlerine katılımı olumsuz etkilemektedir. Bunun dışında, ekonomik dengeler de kış turizmine katılımı etkilemektedir. Bilindiği üzere, kış turizmi biraz pahalı bir turizm çeşididir.

Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN

Kış turizmi pazarının neden eski hızıyla büyümediğine yönelik soruya güncel kış turizmi araştırmalarıyla yanıt bulmak da mümkündür. Bu kapsamda, özellikle seyahat kısıtları veya boş zaman kısıtları araştırmalarını incelemekte fayda vardır. İncelediğim araştırmalara göre, insanların kış turizmine katılımını engelleyen veya istedikleri kadar katılmalarını kısıtlayan unsurların başında maddi kısıtlar gelmektedir. Araştırmaların gerçekleştirildiği ülke fark etmeksizin, çoğu araştırmada maddi kısıtlar en başta gelmektedir. Bu noktada özellikle ekipman ve ulaşım maliyetlerinin hem daha önce kayak yapmış kişileri hem de hiç kayak yapmamış kişileri olumsuz etkilediği görülmektedir. Bunun dışında; kış sporlarının fiziksel zorluklar içermesi, öğrenme zorluğu, aile ve iş yükü kaynaklı kısıtlar, korku vb. etkenler de potansiyel ziyaretçileri kısıtlamaktadır. Ben de, Gümüşhane’de şehrin en büyük genç nüfusunu oluşturan Gümüşhane Üniversitesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiğim ve Atatürk Üniversitesi tarafından düzenlenen I. Uluslararası Kış Turizmi Kongresi’nde sözlü sunumunu yaptığım araştırmamda benzer sonuçlara ulaşmışım. Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerini, çok yakınlarındaki Zigana Kayak Merkezine dahi gitme noktasında kısıtlayan unsurların başında maddi kısıtların geldiğini tespit etmişim. Bunun dışında; zaman ve partner bulamama, ulaşım zorluğu ve başka faaliyetleri tercih etme gibi unsurların da gençleri kış turizmine katılım noktasında kısıtladığı sonuçlarına ulaşmışım (https://wintertourismcongress.atauni.edu.tr/wp-content/uploads/2020/01/Kongre_Kitabi_IWTC.pdf).

Palandöken, Erzurum

Erciyes, Kayseri

Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN

Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; kış turizmi en önemli ve en çok kazandıran turizm çeşitlerinden biri olmasına rağmen, dünya genelinde son 15 yıldır beklenen büyüme hızına ve pazar büyüklüğü rakamlarına ulaşamamaktadır. Avrupa'nın olgun destinasyonları gerileme evresine girerken; yeni gelişen destinasyonlar büyüme seyrini artırmaktadırlar. Türkiye de, son yıllarda yapılan yatırımlarla ve gençlerin kış sporlarına daha fazla ilgi duymasıyla, gelişen destinasyonlar arasında yer almaktadır. Yukarıda anlatıldığı gibi, dünya genelindeki büyüme hızını azaltan pek çok neden olabilir. Küresel ısınma, Avrupa nüfusunun yaşlanması, ekonomik dar boğazlar, insanların maddi, kişisel ve sosyal kısıtları bu nedenlerden bazılarıdır. Özellikle küresel ısınma ve ulaşım temelli kısıtlara yönelik, son yıllarda kapalı alan kayak merkezleri inşa edilmesi gibi bir çözümler getirilmeye çalışılmaktadır. Bunun dışında, yapay karlama sistemleri vb. de özellikle küresel ısınma kaynaklı pazar daralmasına kısmen çözüm getirmektedir. Diğer kısıtların aşılması noktasında da destinasyon yöneticileri bazı çalışmalar yapmaktadır (fiyat esneklikleri, imaj geliştirme çalışmaları, kış sporlarını sevdirme çabaları vb.). Ancak pazarın büyüme hızının henüz artış eğilimi göstermemesi, bu konular üzerinde daha fazla durulması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Wistler, Kanada

Courchevel, Fransa

Herkese, istediği turistik etkinliğe “kısıtlanmadan” rahatça katıldığı, mutlu günler dilerim...

MİCHELİN YILDIZLI SOKAK SATICISI

Nedir bu Michelin yıldızı?

Her şey 1889'da Fransa'nın orta kesimindeki Clermont-Ferrand'da, Andre ve Edouard Michelin kardeşlerin, ülkede 3.000'den az otomobilin olduğu bir zamanda Fransız otomobil endüstrisi için büyük bir vizyonla körüklenen lastik şirketlerini kurmaları ile başladı. Sürücülerin yolculuklarını geliştirmelerine yardımcı olmak için ve böylece araba satışlarını ve dolayısıyla lastik alımlarını arttırmak için küçük kırmızı bir rehber geliştirmişlerdir. Michelin kardeşler bu rehberle, seyahat edenler için haritalar, bir lastiğin nasıl değiştirileceği hakkında bilgiler, yol üzerinde ne yenileceği, nerede kalınacağı vb. hakkında bilgiler sunmuşlardır. 1920'ye kadar ücretsiz dağıtılan rehber, işler yoluna girince, bu yıldan itibaren yedi franga satılmaya başlanmıştır. 1926'da rehber, iyi yemek işletmeleri için yıldız vermeye başlamış ve başlangıçta sadece tek bir yıldızla işaretlenmiştir. Beş yıl sonra sıfır, bir, iki ve üç yıldız hiyerarşisi tanıtılmış ve 1936'da yıldızlı sıralamalar için kriterler yayınlanmıştır. Bu kriterler; malzeme kalitesi, hazırlama ve pişirme konusundaki ustalık, yaratıcılık, ödeme karşılığının alınması ve kalite standartlarındaki sürekliliktir. Günümüze kadar geçerliliğini koruyan bu kriterler sayesinde Michelin rehberleri en çok satan rehberlerin başında yer almıştır. Rehber günümüzde üç kıtada 30'dan fazla bölgede 30.000'den fazla kuruluşu derecelendiriyor.

Öğr. Gör. Suat AKYÜREK

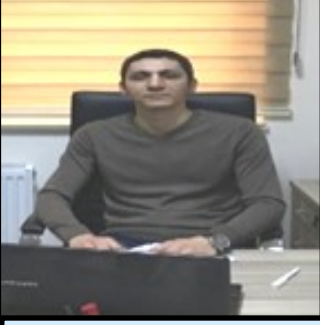

Gelelim şu yıldız meselesine tekrar. Tabii ki bu yıldızları almak öyle kolay değil alınca da öyle sürekli elde tutmak pek mümkün gibi gözüküyor. Bu yıldızla sahip olmak her şeyin hayali olduğu gibi kaybetmekte aynı şekilde kâbusu olabilmektedir. Öyle ki elinden yıldız alınan şeflerden intihar edenler bile vardır. Bu yıldızlar şefler için önemli derecede prestij sağlamakta iken restoranlarının da doluluk ve karlılık oranlarını büyük ölçüde artırmaktadır. Hal böyleyken sıradan bir sokak satıcısı bu yıldız nasıl alabilir diye düşünmüyor değil insan... En azından ben böyle düşünüyorum. Şefi bir kadın ve 70'li yaşlarda... Bu restoran Bangkok'ta bulunan Jay Fai restoranı. Küçük bir restoran olan ve masalarının büyük bir kısmı sokak kaldırımında yer alan restoran rezervasyonla çalışıyor. Eylül başında gittiğimiz bu restoranda maalesef yemek yiyemedik... Neden mi? Çünkü hıncahınç dolu olan bu restoranda Aralık ayına kadar rezervasyonlar doluydu ve hiçbir şekilde sıralamada taviz verilmemekteydi. Demek ki, Michelin gerçekten etkili bir uygulama...

Evet, gelelim asıl konumuza. Eee bize ne ki varsa Michelin yıldızlı sokak satıcısı, bize ne ki bundan diyenler olabilir... Hiçte öyle değil. Neden Türkiye'de Michelin yıldızlı restoran yok? Bu soruyu düşünenler muhakkak vardır. Bende kendime bu aralar bu soruyu sormaya başladım. Olabilirliği nedir? Olsa nasıl olurdu? Şöyle bir baktığımızda, Türkiye'de Michelin yıldızının olmamasının en büyük nedeni rehberin Türkiye'de hazırlanmamış ve basılmamış olmasıdır. Ama tek neden bu mudur? Gerçekten Michelin yıldızını hak eden restoranlar veya şeflerimiz var mıdır? Michelin rehberinin 1936 yılından bu yana uyguladığı kriterleri ülkemizde kaç restoran işletmesi sağlayabilir? Bu soruların yanıtını tabii ki ben veremem. Nitekim gastronominin ön plana çıktığı, gastronomi turizminin geliştirilmesi için çalışmaların hız verildiği ve hatta 2020 yılı "Türk Mutfağı Yılı" olarak ilan edildiği ülkemizde Michelin yıldızlı restoranlarımızın kesinlikle olması kanaatindeyim. Peki, ne yapmalı? Öncelikle Turizm bakanlığımız başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların ülkemizde de Michelin rehberlerinin hazırlanması için çalışmalar yapması gerekmektedir. Gastronomi anlamında şahlanabilmemiz için kesinlikle bu rehberin ülkemizde olması ve yıldızlama yapması kanaatindeyim. Aksi takdirde, mutfağımızı dünya çapında duyurmamız pek de kolay olmayacaktır.

Yakın bir zamanda ülkemizde de Michelin yıldızlı şeflerimizin ve restoranlarımızın olması dileğiyle... Sağlıcakla kalın...

Kaynak: <https://guide.michelin.com/en>

Öğr. Gör. Onur KIZILCIK

Yeni Bir Alternatif Turizm Türü: ‘E-SPOR TURİZMİ’

Son yıllarda teknolojik gelişmeler, spor etkinliklerini elektronik ortamda yapılabilir hale getirmiştir. Dünya’da 2019 yılı itibariyle 1.1 milyar \$ ekonomik büyüklüğe ulaşacağı tahmin edilen e-sporun yaklaşık 400 milyon izleyicisinin olduğu belirtilmektedir. 2018 yılında dünyada 3913 e-spor turnuvası düzenlenmiş ve bu turnuvalara yaklaşık 21 bin oyuncu katılım göstermiştir. 2018 yılında düzenlenen e-spor turnuvalarında yaklaşık 161 milyon \$ ödül dağıtılmıştır (Esportsearnings, 2019). Yerli basında e-spor ile ilgili; ‘E-spor nedir? E-spor nasıl ortaya çıktı?’, ‘Yüzyılın yükselen sporu: E-spor’, ‘Dünyayı saran yeni çılgınlık; e-spor’ gibi başlıklarda haberlere yer verildiğini görmekteyiz. Bu haberlerde çeşitli e-spor turnuvalarında çekilen fotoğraflara yer verilmiştir. Bu fotoğraflardan birkaçını aşağıda görebiliriz.

Türkiye’de ise 2011 yılında Dijital Oyunlar Federasyonu kurulmuştur. Buna ek olarak, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünden e-sporcu lisansı alınabilmektedir. Ülkemizde Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş gibi birçok spor kulübünün e-spor takımı mevcuttur. Ülkemizde 2016 yılı sonunda 25 milyon kişinin e-spor hakkında bilgisinin olduğu ve yaklaşık 10 milyon e-spor izleyicisinin olduğu belirtilmiştir.

E-spor izleyicilerinin demografik özellikleri dikkate alındığında ise, bu izleyicilerin çoğunluğunun 21-35 yaş arasında, genellikle iyi bir gelire sahip oldukları ifade edilmektedir. Esport izleyicileri turnuvalara izleyici olarak katılarak ve e-sporculara bağışta bulunarak, e-spor takımlarını ve oyuncularını desteklemektedirler. Öte yandan turnuvanın düzenlendiği destinasyona seyahat etme, turnuvayı izlemek için bilet alma, takımlara ait hediyelik eşya ve forma satın alma, konaklama gibi birçok faaliyette bulunan e-spor izleyicilerinin doğrudan ya da dolaylı olarak ekonomik katkı yarattığı ve ‘‘turist’’ statüsünde yer aldıkları söylenebilir. Bu bağlamda, e-spor-turizm ilişkisini ortaya koyma gerekliliği söz konusu olmaktadır. Dalgıç ve Birdir (2019: 148), yerli ve yabancı literatürde ‘‘e-spor ve turizm’’ başlığı altında sınırlı çalışmanın olduğunu ve bu boşluğu gidermek için önümüzdeki yıllarda bu alanda çalışmalarla ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

FAKÜLTEMİZDEN AKADEMİK ÇALIŞMALAR

ULUSLARARASI MAKALE

- Polat, E., Düzgün, E. ve Yeşiltaş, M. (2019). İklim Değişikliğinin Turizme Etkisini Belirlemeye Yönelik Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi, 10, 240-249.
- Ödemiş, M. ve Hassan, A. (2019). Pazarlama Felsefelerinin Tarihsel Gelişimine Yönelik Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10(1), 128-139.
- Ödemiş, M. ve Hassan, A. Gümüşhane'nin Eko-Turizm Potansiyelinin Kavramsal Analizi ve Bu Potansiyelin Değerlendirilmesine Yönelik Öneriler. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10, 59-70.
- Kaya, F., Küçükali, S. ve Kızılırmak, İ. (2019). Turist Rehberlerinin Yaşadıkları Deneyimlere Göre Doğu Karadeniz Bölgesi Yayla Turizminin Değerlendirilmesi. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 307-316.
- Işık, C., Küçükaltan, E. G., Taş, S., Akoğul, E., Uyrun, A., Hacıyeva, T., Turan, B., Dırbo, A. H. Bayraktaroğlu, E. (2019). Tourism and innovation: A literature review. *Journal of Ekonomi*, 1(2), s. 88-154.
- Evren, S. ve Kozak, K. (2019). Kış Turizmi Destinasyonlarının Algılanan Performansı: Türkiye'deki Beş Destinasyonun Kıyaslaması. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(1), 45-56.
- Evren, S., Şimşek Evren, E., Çakıcı, A.C. ve Çakır, O. (2019). Sürdürülebilir Turizm Gerçekten Sürdürülebilir mi?: Sürdürülebilir Turizme Yönelik Eleştirel Değerlendirmeler. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi, 10 (Ek sayı), 211-220.
- Çalık, İ. ve Zurnacı, J. (2019). Sürdürülebilir Turizm Göstergeleri Bağlamında Ev Pansiyonculuğunun Değerlendirilmesi: Yusufeli Örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7 (3), 2144-2166.
- Çalık, İ. ve Akgün, Ö. (2019). Sapanca'da Turizmin Çevresel Sürdürülebilirliği, *Tourism and Recreation*, 1 (2), 67-74.
- Akdu, U. (2019). Otel İşletmelerinde Uygulanan Hizmet Hatası Telafi Stratejilerinin Hizmet Kalitesi Algısına Etkisi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 625-646., Doi: 10.32709/akusosbil.525109 (Yayın No: 5569549).
- Akdu, U., Akyürek, S. ve Akdu, S. (2019). Review of Online Comments of Tourists Who Stayed In Halal Concept Hotels. *Global Review of Research in Tourism, Hospitality and Leisure Management (GRRTHLM)*, 5(1), 632-647. (Yayın No: 4924454).
- Akdu, U. ve Öktem, E. (2019). Turizmin Ekonomik, Sosyal, Çevresel ve Kültürel Etkilerine Yönelik Yöre-Halkının Farkındalığı Gümüşhane Örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi (GUSBEED)*, 10(ek), 232-239. (Kontrol No: 5570792).
- Akdu, S. (2019). Sürdürülebilir Turizm Gelişimi ve Yaratıcı Turizm. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi (GUSBEED)*, 10(Ek Sayı).
- Çalık, İ. ve Pir, B. (2019). Korunan Alanların Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi: Gümüşhane Limni Gölü Tabiat Parkı Örneği, *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10(Ek Sayı), 159-169.

ULUSAL MAKALE

- Polat, E. (2019). Demografik Değişkenlerin Lider-Üye Etkileşimi Üzerindeki Etkisinin Lojistik Regresyon Analizi ile Belirlenmesi: Konaklama İşletmelerinde Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 742-757.
- Ödemiş, M. ve Çalık, İ. (2019). Çömlekçilik (Guduculuk) El Sanatının Sürdürülebilir Turizm Kapsamında İncelenmesi: Gümüşhane İli Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1274-1288.
- Düzgün, E. ve Yeşiltaş, M. (2019). Otel İşletmelerinde Algılanan Örgütsel Destek ve Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişkide Psikolojik Sermayenin Aracılık Etkisinin İncelenmesi. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 16 (3), 533-552.

FAKÜLTEMİZDEN AKADEMİK ÇALIŞMALAR

ULUSAL MAKALE

- Çakıcı, A.C., Şimşek Evren, E. ve Evren, S. (2019). Akademisyen Kültür Turistlerinin Yenilik Arama Düzeyleri ve Kültür Destinasyonu Tercihleri. Türk Turizm Araştırmaları Dergisi, 3(3), 271-282.
- Çalık, İ., Güneş, E. ve Alagöz, G. (2019). Turizm İşletmeleri Yöneticilerinin Erzincan Turizmi Hakkındaki Görüşleri, Van Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 46 (2).

ULUSLARARASI BİLDİRİ

- Polat, E. (2019). Turizm İşletmelerinin İş Etiği Uygulamalarının Çalışma Yeri Tercihindeki Önem Derecesinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. 2. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 7-9 Kasım, Gümüşhane. ss. 50-60.
- Düzgün, E. (2019). Turistik Bir Ürün Çeşidi Olarak Ekolojik Çiftlikler. II. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi. 7-9 Kasım, Gümüşhane. ss: 41-51.
- Kaya, F., Yozcu, S. ve Çetin, G., (2019). Görsel Mağaracılık Deneyimine Yönelik Bir Araştırma: Karaca Mağarası. IWACT'19 International West Asia Congress Of Tourism Research. 26-29 September 2019. Van.
- Evren, S., Zeybek, H.İ. ve Taş, S. (2019). Destinasyon Paydaşlarının Görüşleriyle Zigana Kayak Merkezinde Mevcut Durum ve Gelecek Önerileri. 1. Uluslararası Kış Turizmi Kongresi 19-21 Aralık, Erzurum.
- Evren, S. (2019). Gençlerin Kış Turizmine Katılım Kısıtlarının İncelenmesi: Gümüşhane Üniversitesi Öğrencileri Örneği. 1. Uluslararası Kış Turizmi Kongresi 19-21 Aralık, Erzurum.
- Pir, R. ve Çalık, İ. (2019). Gümüşhane Sironunun (Ziron) Gastronomi Turizmi Açısından Değerlendirilmesi. II. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 7-9 Kasım 2019, Gümüşhane.
- Akdu, U. ve Öznur Tabu (2019). Somut Olmayan Kültürel Miras Değerleri: Erzurum Örneği. International West Asia Congress of Tourism (IWACT'19), 509-520.
- Akdu, U. ve Öznur Tabu (2019). Gastronomi Turizmi Kapsamında Vegan, Vejetaryen, Pesketaryen Yöresel Yemekleri: Doğu Karadeniz Örneği. 3. Uluslararası Batı Asya Turizm Araştırmaları Kongresi.
- Akdu, S. ve Karakaş, D. (2019). Gastronomi Turizmi ve Coğrafi İşaret Kapsamında Diyarbakır İlinin Gastronomi Potansiyeli Üzerine Bir Araştırma. International West Asia Congress of Tourism (IWACT'19) .

ULUSAL BİLDİRİ

- Polat, E. (2019). Turizm Akademisyenlerinin Çift-Körleme Hakemlik Sürecine İlişkin Düşüncelerinin Tespiti Üzerine Bir Araştırma. 20. Ulusal Turizm Kongresi, 16-19 Ekim, Eskişehir. ss. 636-642.
- Nasöz, P., Oymak, M., Kaya, F. ve Kızılırmak, İ. (2019). Dünyada En Çok Turist Çeken 10 Şehrin Web Sitelerinin Elektronik Pazarlama Açısından İncelenmesi. 20. Ulusal Turizm Kongresi, 16-19 Ekim, Eskişehir. ss. 933-940.

KİTAP / KİTAP BÖLÜMÜ

- Ödemiş, M. ve Çalık, İ. (2019). Sürdürülebilir Turizm Kavramı, Tarihsel Gelişimi ve Göstergeler Yoluyla İncelenmesi. O. Türkay ve İ. Çalık (Editörler). Sürdürülebilir Turizm: Gösterge Geliştirme ve Ölçme Yaklaşımı içinde, Detay Yayıncılık, Ankara, s.1-38.
- Ödemiş, M. (2019). Gümüşhane'de Sürdürülebilir Tanıtım ve Pazarlama. H. İ. Zeybek ve İ. Çalık (Editörler). Gümüşhane'de Sürdürülebilir Turizm içinde. Gümüşhane Üniversitesi Yayınları, Gümüşhane, s.115-137.
- Düzgün, E. (2019). Diaspora Tourism as a New Tourism Trend. Yazıcıoğlu, İ., Yayla, Ö. Ve Solunoğlu, A. (Editörler). Current Issues in Tourism and Hospitality Management içinde. ss. 165-180. SRA Academic Publishing: Lithuanian.

FAKÜLTEMİZDEN AKADEMİK ÇALIŞMALAR

KİTAP / KİTAP BÖLÜMÜ

- Düzgün, E. (2019). Dış Hatlar, Hava Aracı Teknisyeni, Hava Trafik Kontrolörü, İç Hatlar, Kabin Memuru, Kontuar, Pilot. İçöz, O. Ve Uysal, O. (Editörler). Turizm Ansiklopedisi Türkiye (Turizm ve Ağırlama Endüstrisinin Temel Kavramları. Detay Yayıncılık.
- Kaya, F., (2019). Şırnak: Şımşipe. (Editör Melahat Yıldırım Saçılık ve Samet Çevik), İçinde Bir Yerin Tabaktaki Kimliği. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kaya, F. ve Taş, S. (2019). Bitlis: Ciğer Taplaması. (Editör Melahat Yıldırım Saçılık ve Samet Çevik), İçinde Bir Yerin Tabaktaki Kimliği. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kamber Taş, S.S. ve Kaya, F. (2019). Gümüşhane: Siron. (Editör Melahat Yıldırım Saçılık ve Samet Çevik), İçinde Bir Yerin Tabaktaki Kimliği. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kaya, F. (2019.). Gümüşhane İlinde Sürdürülebilir Ekoturizm Kapsamında Yayla Turizmi. (Editör: Halil İbrahim Zeybek ve İsmail Çalık). İçinde Gümüşhane’de Sürdürülebilir Turizm. Gümüşhane Üniversitesi Yayınları. Ankara: Göktuğ Ofset Yayıncılık.
- Taş, S. (2019). Bayburt: Bayburt Lor Dolması. Bir yerin tabaktaki kimliği. (Ed.Melahat Yıldırım Saçılık ve Samet Çevik). Ankara: Detay Yayıncılık. (s. 442-448).
- Taş, S. ve Başkan, K. (2019). Otel işletmelerinde insan kaynakları yönetimi. Otel İşletmeciliği. (Ed. Mesut Bozkurt), Çanakkale: Paradigma Akademi.
- Kamber Taş, S.S. (2019).Samsun: Samsun Kaz Tiridi. Bir yerin tabaktaki kimliği. (Ed.Melahat Yıldırım Saçılık ve Samet Çevik). Ankara: Detay Yayıncılık. (s. 363-68).
- Kamber Taş, S.S. (2019). Sürdürülebilir gastronomi turizmi ve Gümüşhane. Gümüşhane’de sürdürülebilir turizm (Ed. Halil İbrahim Zeybek ve İsmail Çalık). Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Yayınlar, (s. 75-91).
- Çalık, İ. (2019). Ekoturizm ve Sürdürülebilirlik, içinde (Ed) Kanca, B. ve Ertaş, Ç., Turizmin Geleceği Yeni Arayışlar, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Çalık, İ. (2019). Teoride ve Uygulamada Sürdürülebilir Turizm, içinde (Ed), Zeybek, H.İ. ve Çalık, İ., Gümüşhane’de Sürdürülebilir Turizm, Gümüşhane Üniversitesi Yayınları, Yayın No:42, Gümüşhane.
- Akdu, Uğur, (2019). Turizm Ansiklopedisi, Bölüm adı:(Hava Yolu Taşımacılığı İşletme Ruhsatı, Hava Taksi İşletmeleri, Uçak Kiralama (Wet / Dry Lease), Havacılık Sektöründe Stratejik İttifaklar, Transit Yolcu (Transfer Yolcu),Ticari Hava Taşımacılığı, Editör: Orhan İçöz ve Muzaffer Uysal, Ankara: Detay Yayıncılık. Türkçe (Ansiklopedi Maddesi).
- Akdu, Uğur. (2019). Sağlık Turizmi Rehberliği Alanında Uzmanlaşma. Turist Rehberliğinde Uzmanlaşma - Özel İlgi Turlarından Özel Konulara. Editör: Özlem Güzel, Özlem Koroğlu, Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık, Türkçe (Bilimsel Kitap).
- Akdu, Uğur ve Tabu, Öznur (2019). Gastronomi Turizmi Kapsamında Vegan, Vejetaryen, Pesketaryen Yöresel Yemekleri: Doğu Karadeniz Örneği. Turizm Araştırmaları, Editör: Prof. Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Songül ÖZER, Dr. Öğr. Üyesi Sedat ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Hacer ARSLAN KALAY, Çanakkale: Paradigma Akademi Yayıncılık. Türkçe (Bilimsel Kitap).
- Akdu, S. (2019). Turizm Ansiklopedisi. Bölüm adı:(Turizm Sektöründe Yatay Birleşme, Turizm Sektöründe Dikey Birleşme, Geriye Doğru Dikey Bütünleşme, İleri Doğru Dikey Bütünleşme, Turizm Türlerinde Bütünleşme, Turizmde Bölgesel Bloklaşma, Turizm ve Ekonomik Bütünleşmeler. Editör: Orhan İçöz ve Muzaffer Uysal. Ankara: Detay Anatolia Yayıncılık. Türkçe (Ansiklopedi Maddesi).
- Akdu, S. (2019). Engelli Ziyaretçilere Yönelik Alanlarda Uzmanlaşma. Turist Rehberliğinde Uzmanlaşma-Özel İlgi Turlarından Özel Konulara, Editör: Doç. Dr. Özlem Güzel-Doç. Dr. Özlem Koroğlu, Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık. Türkçe (Bilimsel Kitap).

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

TURİZM FAKÜLTESİ

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Bağlarbaşı Mahallesi 29000 Gümüşhane

Telefon: 0 456 233 12 71

Fax: 0 456 233 12 76

Facebook Adresi: Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi

E-posta: turizm@gumushane.edu.tr